

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

**ДЛЯ ПІДГОТОВКИ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ
ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ
ЗА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ
ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА, СТРАХУВАННЯ
ТА ФОНДОВИЙ РИНОК**

*другого (магістерського) рівня вищої освіти
СПЕЦІАЛЬНОСТІ*

**072 ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА,
СТРАХУВАННЯ ТА ФОНДОВИЙ РИНОК**

галузь знань 07 Управління та адміністрування

Методичні рекомендації для підготовки кваліфікаційних робіт здобувачами вищої освіти за освітньо-професійною програмою Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок галузі знань 07 Управління та адміністрування [9-те вид., доп. і перероб.] / Зоря Олексій, Безкровний Олександр, Зоря Світлана, Дорошенко Ольга. Полтава : ПДАУ, 2024. 86 с.

Методичні рекомендації підготували: професори кафедри Аранчій Валентина, Зоря Олексій, Томілін Олексій, Зайцев Юрій, Безкровний Олександр, Дорошенко Андрій, Капаєва Людмила, Чумак Валентина, Тютюнник Юрій, Рудич Алла, Єгорова Олена; доценти кафедри Аранчій Дмитро, Бражник Людмила, Дорошенко Ольга, Зоря Світлана, Краснікова Оксана, Чіп Людмила; старший викладач кафедри Радочіна Юлія

Загальна редакція та підготовка до випуску:

Зоря Олексій, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування, д.е.н., професор;

Безкровний Олександр, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування, декан факультету обліку та фінансів, к.е.н., доцент;

Зоря Світлана, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування, голова ради з якості вищої освіти спеціальності Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок, к.е.н. доцент.

Дорошенко Ольга, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування, заступник декана факультету обліку та фінансів, к.е.н. доцент

Рецензенти:

Коваленко Вікторія, доктор економічних наук, професор, професор кафедри банківської справи Одеського національного економічного університету

Яріш Олена, кандидат економічних наук, доцент, завідувач кафедри фінансів та банківської справи Полтавського університету економіки та торгівлі

Методичні рекомендації для підготовки кваліфікаційних робіт здобувачами вищої освіти за освітньо-професійною програмою Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок галузі знань 07 Управління та адміністрування [9-те вид., доп. і перероб.] обговорені і схвалені на засіданні кафедри фінансів, банківської справи та страхування 02 вересня 2024 р., протокол № 1.

Методичні рекомендації для підготовки кваліфікаційних робіт здобувачами вищої освіти за освітньо-професійною програмою Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок галузі знань 07 Управління та адміністрування [9-те вид., доп. і перероб.] схвалено радою з якості вищої освіти спеціальності Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок 02 вересня 2024 р., протокол № 1.

ЗМІСТ

стор.

ВСТУП	4
1. ВИМОГИ ДО КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ	5
2. ПІДГОТОВКА ДО НАПИСАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ	9
2.1. Організація виконання роботи	9
2.2. Вибір теми роботи	10
2.3. Пошук і вивчення літературних джерел	11
2.4. Збір практичної інформації	12
3. РОБОТА НАД РУКОПИСОМ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ	14
3.1. Складання і узгодження плану	14
3.2. Структура кваліфікаційної роботи	14
4. ВИМОГИ ДО НАПИСАННЯ ТЕКСТУ ТА ОФОРМЛЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ	21
5. ВИМОГИ ДО СТРУКТУРИ ТА ОФОРМЛЕННЯ РЕФЕРАТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ	27
6. ПОДАННЯ ТА ЗАХИСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ	29
6.1. Процедура подання та захисту кваліфікаційної роботи	29
6.2. Критерії оцінювання	31
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ДЛЯ ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ ЛІТЕРАТУРИ	34
Додаток А. РЕКОМЕНДОВАНА ТЕМАТИКА КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ	36
Додаток Б. ЗРАЗОК ЗАЯВИ ДЛЯ ВИБОРУ ТЕМИ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ ТА НАУКОВОГО КЕРІВНИКА	44
Додаток В. ПАКЕТ СУПРОВІДНИХ ДОКУМЕНТІВ (ФОРМИ БЛАНКІВ) ДО ОФОРМЛЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ	45
Додаток Г. ОРІЄНТОВНІ ПЛАНИ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ	54
Додаток Д. ПРИКЛАДИ ОФОРМЛЕННЯ БІБЛІОГРАФІЧНОГО ОПИСУ У СПИСКУ ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ З УРАХУВАННЯМ НАЦІОНАЛЬНОГО СТАНДАРТУ УКРАЇНИ ДСТУ 8302:2015	70
Додаток Е. НОРМО-КОНТРОЛЬ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ	76
Додаток Ж. ЗРАЗОК ТИТУЛЬНОГО АРКУША РЕФЕРАТУ ТА МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО НЬОГО	81
Додаток З. ЗРАЗОК ТИТУЛЬНОГО ЛИСТА ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ	86

ВСТУП

Методичні рекомендації розроблені для здобувачів вищої освіти та викладачів, які здійснюють керівництво виконанням кваліфікаційних робіт на здобуття ступеня вищої освіти «Магістр» за освітньо-професійною програмою Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок галузі знань 07 Управління та адміністрування. Методичні рекомендації містять основні вимоги до змісту та оформлення кваліфікаційної роботи, організації її виконання, порядку захисту та оцінювання.

Кваліфікаційна робота – це форма атестації, що передбачається на завершальному етапі здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти для встановлення відповідності набутих здобувачами результатів навчання (компетентностей) вимогам освітньо-професійної програми Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок, стандарту вищої освіти України другого (магістерського) рівня вищої освіти СВО Магістр спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування галузь знань 07 Управління та адміністрування та Національної рамки кваліфікацій. Кваліфікаційна робота як форма академічного твору – це академічний текст, що містить результати академічної діяльності.

Кваліфікаційна робота має продемонструвати, що здобувачі другого (магістерського) рівня вищої освіти мають практичні уміння і навички, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань, здатні інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі.

1. ВИМОГИ ДО КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Кваліфікаційна робота здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок має передбачати розв'язання складної задачі або проблеми у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, що передбачає проведення досліджень та / або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Виконання кваліфікаційної роботи демонструє вміння: працювати з інформаційними джерелами (законодавчими і нормативними документами, науковою фаховою літературою, у тому числі виданою іноземними мовами, формами звітності та ін.), викладати матеріал логічно та аргументовано, опановувати сучасні наукові методи для проведення теоретичних і емпіричних досліджень, використовувати набуті навички для розроблення пропозицій і обґрунтування рекомендацій з предмета дослідження, генерувати та обґрунтовувати гіпотези, ідеї та робити висновки щодо результатів проведених досліджень.

Виклад змісту кожного питання кваліфікаційної роботи має бути цілісним, логічним, доказовим і пояснювальним та науково аргументованим. Кваліфікаційна робота повинна містити:

- системний аналіз проблеми відповідно до предмета дослідження;
- реальні обґрунтовані пропозиції щодо розв'язання спеціалізованих завдань та проблем у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, актуальні для впровадження у практику;
- елементи наукової новизни з предмета дослідження;
- бути належно оформленою, а також мати всі необхідні супровідні документи.

В ході виконання кваліфікаційної роботи передбачаються: обґрунтування актуальності і мети дослідження, формулювання завдань, аналіз стану вирішення проблеми за матеріалами українських і зарубіжних публікацій; вичерпна характеристика об'єкта дослідження і різнобічний розгляд обраної теми; обґрунтування певного розуміння питань, що розглядаються у роботі; широке представлення самостійно зібраного і опрацьованого під час теоретичного навчання і виробничих практик фактичного матеріалу його аналіз і узагальнення; аналіз методів досліджень, що застосовуються під час вирішення визначеної проблеми, викладення методики дослідження або його інформаційного чи методичного забезпечення; отримання результатів дослідження, що мають теоретичне, прикладне або науково-методичне значення, та аргументовані пропозиції щодо їх використання.

При написанні кваліфікаційної роботи здобувач вищої освіти повинен дотримуватись академічної доброчесності, а саме: здійснювати посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримуватись норм законодавства про авторське право і суміжні права;

надавати достовірну інформацію про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Для здобувачів вищої освіти, при написанні є гідним:

- робити це чесно та відповідально докладаючи зусиль до своєчасного виконання кваліфікаційної роботи, відповідно до затвердженого завдання (календарного плану);

- використовувати в освітній або дослідницькій діяльності лише перевірені та достовірні джерела інформації та посилалися на них;

- подавати на оцінювання лише самостійно виконану роботу, що не є запозиченою або переробленою з іншої, виконаною третіми особами.

Є неприйнятним:

- надавати для оцінювання кваліфікаційну роботу, підготовлену за участю інших осіб;

- фальсифікувати або фабрикувати інформацію, наукові результати з їх наступним використанням в кваліфікаційній роботі;

- отримувати або пропонувати неправовірну вигоду за отримання будь-яких переваг у освітній або науковій діяльності.

Система запобігання та виявлення академічного плагіату при написанні кваліфікаційних робіт включає: посилений контроль завідувачів кафедр, наукових керівників кваліфікаційних робіт, членів ЕК щодо правильного оформлення посилань на джерела інформації у разі запозичень ідей, тверджень, відомостей тощо; перевірку кваліфікаційних робіт на предмет наявності ознак академічного плагіату.

Порядок перевірки кваліфікаційних робіт на наявність запозичень з інших джерел регламентується Порядком перевірки академічних текстів на наявність текстових запозичень у Полтавському державному аграрному університеті.

Здобувачі вищої освіти готують електронну версію академічного тексту (без списку використаних джерел і додатків) у форматі (на вибір): .doc, .docx, .rtf або .pdf і надсилають його на електронну пошту відповідальної особи за перевірку робіт на кафедрі, яка передає остаточну електронну версію академічного тексту системному оператору для перевірки на наявність запозичень.

Системний оператор проводить перевірку електронної версії на можливу наявність у тексті запозичень з опублікованих результатів (текстів) без належного посилання на автора / авторів. Перевірка, зазвичай, здійснюється не більше трьох робочих днів.

Відповідальна особа за перевірку робіт на кафедрі, передає для аналізу Звіт на наявність текстових запозичень на кафедру / раду з якості вищої освіти спеціальності Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок (далі – рада з якості вищої освіти спеціальності).

При прийнятті рішення щодо допустимого рівня оригінальності авторського тексту в кваліфікаційних роботах рекомендовано послуговуватися шкалою, наведеною у табл. 1.

Визначення рівня оригінальності кваліфікаційної роботи

Відсоток унікальності авторського тексту	Рівень оригінальності	Рекомендована дія
85 % – 100 %	Високий	робота допускається до захисту
65 % – 84 %	Достатній	робота потребує уваги з боку наукових керівників; допускається до захисту
50 % - 64 %	Умовний	робота потребує особливої уваги, може бути повернута для корегування з подальшою повторною перевіркою
49 % і нижче	Низький	робота відхиляється та може бути прийнята до розгляду після докорінного перероблення з обов'язковою повторною перевіркою

Роботи, які мають високий і достатній рівень оригінальності, аналізуються керівником кваліфікаційної роботи з урахуванням результатів перевірки програмними засобами, а також власних знань з відповідної предметної області, і за умови відсутності неправомірних запозичень у тексті, допускаються до захисту.

Роботи здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти, які мають умовний і низький рівень оригінальності, передаються для аналізу на раду з якості вищої освіти спеціальності.

Для робіт здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти з умовним рівнем оригінальності рішення щодо наявності у роботі ідей і наукових результатів, отриманих іншими авторами, та відтворення опублікованих текстів інших авторів без відповідного посилання, приймають члени ради з якості вищої освіти спеціальності з урахуванням результатів перевірки програмними засобами, а також власних знань з відповідної предметної області. На підставі аналізу члени ради приймають рішення щодо допуску до захисту або повернення для корегування роботи з подальшою повторною перевіркою.

Для робіт здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти із низьким рівнем оригінальності рішення щодо наявності у роботі ідей і наукових результатів, отриманих іншими авторами, та відтворення опублікованих текстів інших авторів без відповідного посилання, приймають члени ради з якості вищої освіти спеціальності з урахуванням результатів перевірки програмними засобами, а також власних знань з відповідної предметної області. Ці роботи відхиляються та можуть бути прийнятими до розгляду / рецензування після докорінної переробки з обов'язковою повторною перевіркою.

Виявлені у тексті твору запозичення правомірні, якщо вони є:

- власними назвами (індивідуальними найменуваннями окремих об'єктів, найменуваннями установ, найменуваннями нормативно-правових актів, бібліографічними посиланнями на джерела та ін.);
- усталеними словосполученнями, що характерні для певної сфери знань;
- цитуваннями, оформленими належним чином;

- відображенням змісту господарських операцій через кореспонденцію рахунків; таблиць фінансового, економічного аналізу діяльності підприємств, установ і організацій;
- термінами та їх визначенням згідно з нормативно-правовими актами;
- сталими методиками розрахунку й опису, що характерні для певної сфери знань.

При поданні академічних текстів для повторної перевірки на наявність текстових запозичень із використанням антиплагіатних онлайн-систем учасники освітнього процесу заповнюють заяву (зразок заяви наведено в Порядку перевірки академічних текстів на наявність текстових запозичень у Полтавському державному аграрному університеті).

Після отримання системним оператором оновленого варіанта роботи проводиться повторна перевірка не більше трьох робочих днів. Повторна перевірка робіт здійснюється лише один раз. У разі виявлення порушень академічної доброчесності під час повторної перевірки робота відхиляється без права доопрацювання.

У разі незгоди із рішенням щодо повернення роботи на доопрацювання або її недопуску до захисту, автор має право на наступний робочий день після його отримання подати письмову заяву на ім'я голови комісії з академічної доброчесності.

Кваліфікаційна робота має бути розміщена в репозитарії Полтавського державного аграрного університету.

2. ПІДГОТОВКА ДО НАПИСАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

2.1. Організація виконання роботи

Для керівництва кваліфікаційною роботою здобувачу вищої освіти призначають керівника з числа науково-педагогічних працівників кафедри, які мають науковий ступінь та /або вчене звання.

Керівник формує завдання на кваліфікаційну роботу, консультує здобувача вищої освіти під час її виконання, підписує її та надає письмовий висновок на неї. Завдання на виконання кваліфікаційної роботи, у якому вказується тема роботи, база дослідження, науковий керівник, календарний план виконання, затверджує завідувач кафедри, за якою закріплений здобувач вищої освіти для виконання.

Здобувач вищої освіти за необхідності може ініціювати питання про зміну керівника кваліфікаційної роботи, але не пізніше одного тижня з початку виконання кваліфікаційної роботи згідно графіку навчального процесу. Для цього він звертається з відповідною заявою на ім'я завідувача кафедри.

Здобувач вищої освіти повинен періодично інформувати керівника про стан виконання кваліфікаційної роботи відповідно до календарного плану, надавати на його вимогу необхідні матеріали для перевірки.

Кваліфікаційна робота виконується як під час теоретичного навчання, так і окремо в періоди, що визначені навчальним планом. Керівник кваліфікаційної роботи контролює дотримання календарного плану виконання кваліфікаційної роботи здобувачем вищої освіти. У разі суттєвих порушень, які можуть призвести до недотримання встановлених термінів подання кваліфікаційної роботи до ЕК, інформувати завідувача кафедри для вжиття відповідних заходів, зокрема й ухвалення рішення про недопущення здобувача вищої освіти до захисту.

Підготовка кваліфікаційної роботи здійснюється мовою навчання, зазначеною у освітній програмі.

Допускається підготовка та захист кваліфікаційної роботи мовою, яку здобувач вивчав як іноземну за освітньою програмою, або мовою, зазначеною у Замовленні підприємства, організації (бази переддипломної практики). Рішення про дозвіл щодо підготовки та захисту кваліфікаційної роботи іноземною мовою приймає кафедра, відповідальна за реалізацію освітньої програми за результатами розгляду відповідної заяви здобувача на ім'я завідувача кафедри з відповідним узгодженням з керівником кваліфікаційної роботи.

Науковий керівник допомагає здобувачу вищої освіти в розробці плану роботи, дає рекомендації з підбору і використання літературних джерел, збору та обробки аналітичної інформації. Він консультує здобувача вищої освіти, контролює хід виконання, виконує відгук на кваліфікаційну роботу, в якому дає оцінку роботі здобувача вищої освіти. Керівник має право бути присутнім на захисті кваліфікаційної роботи.

Основними етапами виконання кваліфікаційної роботи є:

1. Вибір і затвердження теми роботи.

2. Затвердження завдання на кваліфікаційну роботу, узгодження плану.
3. Опрацювання літературних джерел.
4. Збір, вивчення і обробка інформації, необхідної для виконання роботи.
5. Виконання теоретичного розділу роботи.
6. Виконання аналітичних розділів роботи.
7. Оформлення тексту роботи.
9. Перевірка на наявність текстових запозичень з інших джерел
10. Попередній захист кваліфікаційної роботи на кафедрі.
11. Доопрацювання роботи з урахуванням зауважень і пропозицій.
12. Нормо-контроль.
13. Захист кваліфікаційної роботи.

2.2. Вибір теми роботи

Вибір теми є безпосереднім початком роботи здобувача вищої освіти над кваліфікаційною роботою. Тематика цих робіт має бути актуальною, відповідати сучасній проблематиці фінансової роботи, як на підприємствах різних галузей національної економіки, так і в банківській, страховій сферах та сфері фондового ринку, а також бюджетних установах та неприбуткових організаціях, мати дослідницький характер, тобто передбачати не лише повний виклад стану даної проблеми, а й конкретні та аргументовані пропозиції автора щодо її вирішення.

Не дозволяється виконувати кваліфікаційну роботу кільком здобувачам вищої освіти з однієї теми на одній і тій самій базі дослідження.

Кваліфікаційна робота виконується на матеріалах реальних суб'єктів господарювання: підприємств, установ, організацій різних форм власності, банків, страхових компаній, бюджетних установ, неприбуткових організацій, установ фондового ринку. Саме тому однією з передумов вибору теми роботи є погодження її з потенційним науковим керівником та керівником з підприємства (установи, організації).

З метою забезпечення актуальності, тематика кваліфікаційних робіт розробляється кафедрою і щорічно оновлюється з урахуванням змін, що відбуваються у фінансовій системі, законодавстві та практиці господарювання підприємств, банків, страхових компаній, установ фондового ринку, бюджетних установ, органів місцевого самоврядування тощо, а також, з урахуванням пропозицій стейкхолдерів.

*Рекомендований перелік тем кваліфікаційних робіт для здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок наведено в **додатку А**.*

В свою чергу, здобувачі вищої освіти можуть пропонувати власну тему кваліфікаційної роботи з обґрунтуванням її актуальності, враховуючи певні наукові інтереси, що проявилися під час роботи у студентському науковому товаристві, участі у студентських наукових гуртках, конференціях, під час проходження практик та ін. Остаточний вибір і формулювання, узгодженої з

керівником теми кваліфікаційної роботи, здійснюється до початку її виконання, за заявою здобувача на ім'я завідувача кафедри, та оформляється відповідним протоколом засідання кафедри.

Обираючи тему кваліфікаційної роботи, здобувачі вищої освіти повинні виходити зі своїх навчальних і науково-дослідних інтересів, нахилів, наявності власних доробок, місця майбутньої роботи, а також актуальності тематики для теорії і практичної діяльності в галузі фінансових досліджень.

Якщо одну й ту саму тему кваліфікаційної роботи виявило бажання досліджувати кілька здобувачів вищої освіти, остаточне рішення приймає завідувач кафедри, виходячи з рівня їх підготовки з обраної теми та ділових якостей. При затвердженні тематики робіт беруться до уваги й проблеми, які досліджують викладачі кафедри – наукові керівники робіт, а також проблеми, над вирішенням яких працює кафедра, факультет, університет. При цьому обов'язковою умовою є проходження переддипломної практики на тому суб'єкті господарювання, на матеріалах якого виконуються дослідження в кваліфікаційній роботі.

Тема кваліфікаційної роботи обирається протягом місяця з початку навчання за другим (магістерським) рівнем вищої освіти. Вибрана здобувачем вищої освіти тема закріплюється за ним на підставі його письмової заяви (додаток Б) на ім'я завідувача кафедри. Обрані теми та пропозиції здобувачів вищої освіти щодо призначення наукових керівників кваліфікаційних робіт затверджуються на засіданні кафедри, що забезпечує реалізацію освітньо-професійної програми.

Після затвердження теми науковий керівник видає завдання на виконання роботи і разом зі здобувачем вищої освіти розробляє план-графік її виконання. Здобувач вищої освіти керується ним упродовж усього періоду виконання кваліфікаційної роботи.

Корегування теми кваліфікаційної роботи допускається, як виняток, до затвердження її наказом ректора Університету. В такому разі здобувач звертається з відповідною заявою на ім'я завідувача кафедри з обов'язковим погодженням керівника кваліфікаційної роботи.

Теми та керівники кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти затверджуються наказом ректора Університету не пізніше, як за два місяці до початку захисту кваліфікаційних робіт.

2.3. Пошук і вивчення літературних джерел

Кваліфікаційну роботу здобувач вищої освіти виконує за допомогою глибокого вивчення законодавчих і нормативних актів, інструктивних і методичних матеріалів Президента України, Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, Національного банку України, міністерств і відомств, а також навчальної та іншої літератури останніх років видання з теми дослідження. Працювати потрібно з діючими правовими актами, краще в кодифікованій формі (з внесеними в текст змінами і доповненнями).

Для пошуків необхідної літератури з теми роботи необхідно

використовувати бібліотечні каталоги, тематичні підбірки, збірники анотацій, бібліографію в навчальних та наукових виданнях, посилання у монографіях та наукових статтях, спеціальні бібліографічні видання тощо. Доцільно ознайомитись з публікаціями в економічних журналах та газетах за останні 3-5 років.

Літературу потрібно вивчати від простої, популярної (підручники, книги) до складної (монографії, наукові статті, теоретичні розробки, збірники наукових праць тощо). Спочатку опрацьовують загальну літературу, потім спеціальну, прикладну (вітчизняну та зарубіжну), а потім закони й законодавчі акти, інструкції і нормативні акти тощо. Книги передують статтям, література попередніх років видання вивчається після літератури останніх трьох років видання.

Працюючи з літературою, необхідно цілеспрямовано шукати потрібну інформацію з теми кваліфікаційної роботи. Результати опрацювання літературного джерела необхідно зафіксувати у вигляді короткого викладення його змісту (виписки цитат, формул із посиланнями на сторінки, на яких вони наведені у літературі). Найбільш зручна форма записів – на окремих аркушах з однієї сторони з великими полями.

Запис окремих положень, фактів, таблиць, схем, статистичних матеріалів здійснюються або своїми словами, або у вигляді цитат. По кожному запису обов'язково вказується джерело, з якого він зроблений. Це дозволяє при необхідності легко знайти джерело інформації, щоб уточнити або розшифрувати матеріал. Обов'язково зазначається прізвище, ім'я, по батькові автора, назву, місце видання, видавництво, рік видання, кількість сторінок (якщо використана наукова стаття, то вказати назву журналу, рік видання та номер, сторінки, на яких опублікована стаття в даному номері). Виписки із літературних джерел мають бути короткими і чітко сформульованими. Знайдену інформацію можна накопичувати також у електронному вигляді, зберігаючи на електронних носіях.

2.4. Збір практичної інформації

Діяльність суб'єкта підприємницької діяльності, фінансово-кредитних установ, страхових компаній, установ фондового ринку, бюджетних установ та неприбуткових організацій на матеріалах яких проводяться дослідження має створювати можливості інформаційного забезпечення дослідження обраної теми.

Кваліфікаційна робота повинна базуватися на достатньому обсязі інформації, що всебічно характеризує діяльність суб'єкта господарювання і об'єкт дослідження.

Стандартно склад інформаційної бази дослідження (для виробничого підприємства) наступний: статут підприємства, установчий договір; організаційна і виробнича структури; фінансова, податкова та статистична звітність; бухгалтерська документація; планові розробки, інноваційні та інвестиційні проекти; інформація, надана спеціалістами підприємств, тощо. Зрозуміло, що склад інформаційної бази фінансово-кредитних установ,

страхових компаній, бюджетних структур та інших неприбуткових організації буде мати свою специфіку.

Слід відмітити, що у разі потреби обсяг інформації може бути розширений за рахунок інших баз дослідження, офіційної статистичної інформації.

Період, за який збирається аналітична інформація – 3 (в окремих випадках 5 і більше) останні роки. У випадках, коли передбачається моделювання економічних процесів, цей термін збільшується за згодою наукового керівника.

Вивчення фінансових показників є важливим і відповідальним етапом кваліфікаційної роботи, тому що дозволяє, в першу чергу, поряд з теоретичним дослідженням дати практичне обґрунтування проблеми, що розглядається.

3. РОБОТА НАД РУКОПИСОМ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

3.1. Складання і узгодження плану

Основою для підготовки і написання кваліфікаційної роботи є план її виконання, який розкриває якість роботи, містить основні питання в тій послідовності, у якій вони будуть розроблятися. Перший варіант плану роботи складається в процесі ознайомлення з літературними джерелами за обраною темою і повинен сприяти цілеспрямованому їх опрацюванню, орієнтувати здобувача вищої освіти при накопиченні і обробці фактичного матеріалу, а також написанні тексту роботи.

Проект плану кваліфікаційної роботи складається здобувачем вищої освіти відповідно до завдання на її виконання і подається науковому керівнику. Підготовлений ним план є основою для проведення дослідження. В процесі підготовки кваліфікаційної роботи може виникнути необхідність удосконалення першого варіанту плану внаслідок зміни напрямку дослідження, отримання непередбачуваних здобувачем вищої освіти результатів дослідження. У цьому випадку в плані можуть уточнюватися кількість та назви підрозділів тощо.

Зважаючи на те, що кожен із розділів є складовою кваліфікаційної роботи, в якій висвітлюється певний аспект теми, назва теми і заголовків будь-якого із розділів не повинні співпадати, у протилежному випадку відпадає потреба в інших розділах. Така ж вимога стосується і кожного з підрозділів. Заголовок розділу не може дублювати заголовок підрозділу. До назви заголовків окремих розділів, підрозділів доцільно включати не більше, ніж 14 слів, тому що назва заголовка з більшою кількістю слів буде ускладнювати її осмислення. Це повинні бути ключові слова, які відображають предмет, про який йде мова, або дають загальні характеристики цього предмета.

3.2. Структура кваліфікаційної роботи

Оскільки кваліфікаційна робота є комплексною науково-методичною працею, її оцінюють не тільки за теоретичною науковою цінністю, актуальністю теми і прикладним значенням отриманих результатів, але і за рівнем її загальної підготовки, що передусім знаходить відображення в структурі роботи, тобто в послідовності розташування і відповідності вимогам до її складових.

Кваліфікаційна робота складається з інформаційно-вступної частини, основної частини, списку використаних джерел та додатків. В складі додатків обов'язково мають бути ксерокопії наукових статей здобувача другого (магістерського) рівня вищої освіти з видань, де вони опубліковані. У випадку, якщо здобувач вищої освіти брав участь у конференціях, в додатках наводяться ксерокопії програм конференцій та тези доповідей.

Інформаційно-вступна частина містить такі структурні елементи:

1. Титульний аркуш.
2. Завдання.
3. Зміст.

Рецензія, замовлення, відгук підприємства (установи, організації) (за

наявності), подання голові ЕК щодо захисту кваліфікаційної роботи, а також довідка про проходження перевірки на наявність текстових запозичень (додаються до роботи окремо).

Пакет інформаційно-вступної частини (форми бланків) наведений в додатку В.

Зміст має включати: вступ; найменування всіх розділів, підрозділів, пунктів, список використаних джерел, додатки із зазначенням сторінок цих матеріалів.

Рекомендовано наступну структуру кваліфікаційної роботи:

Вступ;

Перший розділ (теоретична частина);

Другий розділ (аналітична частина – аналізується предмет дослідження, розглядаються методичні аспекти теми);

Третій розділ (прикладна частина – обґрунтовуються напрями і заходи з удосконалення предмета дослідження);

Висновки;

Список використаних джерел;

Додатки.

Кожний розділ основної частини починається з нової сторінки, а підрозділ або пункт розпочинають на тій сторінці, на якій закінчився попередній.

Вступ. Вступ можна розглядати як розгорнуту анотацію до підготовленої до захисту кваліфікаційної роботи. У ньому зазначається методологічний апарат дослідження, що складається з обґрунтування актуальності вибраної теми, формулювання мети та завдань дослідження, об'єкта і предмета дослідження, методичної основи й інформаційної бази, наукової новизни та практичного значення отриманих результатів тощо.

Текст вступу починається з обґрунтування **актуальності теми** дослідження, під якою розуміється міра її важливості в даний момент для розв'язання певної проблеми. Важливість дослідження полягає в обґрунтуванні позитивного ефекту, що може бути досягнутий в результаті вирішення визначеного наукового або практичного завдання.

Актуальність звичайно складається з демонстрації завдань, що стоять перед дослідником або може бути неузгодженість, невідповідність між якими-небудь виявленими аспектами єдиного об'єкта.

На цьому фоні виявляється суперечність, на основі якої формується проблема. Проблема в науці – це суперечлива ситуація, що вимагає свого вирішення. Проблему необхідно відрізнити від питання, положення, яке також треба вирішити. Чітке формулювання нових проблем в великій мірі визначає стратегію дослідження взагалі і напрям наукового пошуку зокрема. Не випадково вважають, що сформулювати наукову проблему – значить показати уміння відділити головне від другорядного, з'ясувати те, що вже відомо і що поки невідомо науці про предмет дослідження.

Щоб показати стан розробленості вибраної теми, робиться короткий огляд літератури, який являє собою нарис основних етапів і переломних періодів в

розвитку наукової думки з досліджуваної проблеми. Він повинен показати ґрунтовне знайомство здобувача вищої освіти зі спеціальною літературою, його уміння систематизувати джерела, критично їх розглядати, виділяти істотне, оцінювати раніше зроблене іншими дослідниками, визначати головне в сучасному стані дослідження теми українськими і зарубіжними авторами.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Кваліфікаційна робота виконана в межах програми науково-дослідних робіт кафедри фінансів, банківської справи та страхування за темою: «Удосконалення механізму фінансової діяльності підприємств, організацій і установ».

На основі сформульованої проблеми, визначення об'єкта і предмета дослідження встановлюється його мета. **Мета дослідження** – це те, що має бути досягнуте внаслідок виконання кваліфікаційної роботи. Це той науковий результат, який повинен бути отриманий наприкінці дослідження. Мету будь-якої діяльності можна ставити лише тоді, коли відомо, на який конкретно об'єкт або предмет вона буде направлена.

Формулювання мети дослідження звичайно починаються словами «удосконалити ...», «обґрунтувати ...», «виявити ... (методику, модель, критерії, вимоги, основи тощо)», «проаналізувати і узагальнити досвід...», «виявити можливості використання чого-небудь у практиці фінансової роботи» тощо.

Сформульована мета дослідження визначає його завдання, які частіше за все виступають як часткові, порівняно самостійні цілі.

Завдання кваліфікаційної роботи логічно витікають із її загальної мети і розглядаються як основні етапи роботи здобувача вищої освіти. Найчастіше такі завдання формулюються у формі переліку. Наприклад: «Виходячи з вказаної мети дослідження, його основними задачами є: 1) вивчити..., 2) виявити..., 3) дослідити..., 4) критично оцінити..., 5) визначити..., 6) розробити..., 7) обґрунтувати..., 8) перевірити..., 9) удосконалити» тощо.

Перелік завдань дослідження визначається послідовністю, що зумовлена внутрішньою його логікою. Формулювання завдань необхідно робити як можна точніше, оскільки опис їх рішення повинен скласти зміст розділів кваліфікаційної роботи. Це важливо також і тому, що формулювання завдань звичайно визначають заголовки розділів і підрозділів роботи.

Услід за проблемою та метою дослідження визначається його **об'єкт і предмет**. Формулювання об'єкта – важливий етап наукового дослідження.

Об'єкт – це процес або явище, що породжує проблемну ситуацію і вибране для вивчення. Це та частина практики або наукового знання (якщо дослідження теоретичне), з якою здобувач вищої освіти має справу. Об'єкт повинен завжди знаходитися в області даної науки або процесу і не виходити за їх межі.

Після об'єкта формулюється **предмет** дослідження, під яким розуміється те, що знаходиться в межах об'єкта. Частіше за все, це – та сторона, той аспект, та точка зору, з якої здобувач вищої освіти пізнає цілісний об'єкт, виділяючи при цьому головні і найбільш істотні (з точки зору вибраного напрямку дослідження) ознаки об'єкта. Один і той же об'єкт може служити предметом різних досліджень.

При формулюванні предмета дослідження потрібно знати, що він повинен співпадати з його темою або за звучанням бути дуже близький до неї.

Об'єкт і предмет дослідження, як категорії наукового процесу, співвідносяться між собою як загальне і часткове. В об'єкті виділяється та його частина, яка служить предметом дослідження.

Будь-яке дослідження передбачає розкриття його **методологічних основ** і вказівку на використовувані методи.

Під методологічними основами дослідження звичайно розуміють ті концепції і теорії, що лягли в його основу. Маються на увазі не всі ті публікації, на які здобувач вищої освіти посилається, а тільки ті (їх звичайно буває одна, дві або три, але не більше чотирьох), що дійсно лежать в основі наукової роботи. Частіше за все, методологічні основи дослідження формулюються приблизно так: «дослідження спиралося на концепцію...», «методологічною базою дослідження послужили роботи...», «методологічною основою дослідження є...» тощо.

Потрібно також вказати й **інформаційну базу дослідження**, яку складають відповідні законодавчі та нормативні документи, офіційні статистичні матеріали, літературні джерела, а також практичні дані конкретних підприємств, установ та організацій.

Для формулювання **наукової новизни та практичного значення одержаних результатів** (якщо новизна присутня в роботі) рекомендується користуватися наступними зворотами: «уточнено.....», «узагальнено....», «доповнено.....», «набуло подальшого розвитку.....». Крім того у роботах практичного спрямування зазначають **практичну цінність одержаних результатів**, тобто інформацію про те, яке значення буде мати обране наукове дослідження.

Особистий внесок здобувача. Кваліфікаційна робота є самостійно виконаним науковим дослідженням. Усі розробки та пропозиції, що містяться в роботі, належать особисто автору.

Апробація результатів дослідження. Наводиться інформація про перелік конференцій, семінарів, круглих столів та інших наукових зібрань, де доповідалися результати досліджень.

Публікації. Наводиться інформація про публікацію результатів наукових досліджень здобувачів вищої освіти у межах виконання кваліфікаційної роботи.

Дослідження містить **опис структури та обсягу кваліфікаційної роботи.**

Вищезазначені структурні компоненти слід виділити у вступі жирним шрифтом за окремими абзацами: Актуальність теми, Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами, Мета і завдання дослідження, Предмет і об'єкт дослідження, Методи дослідження, Інформаційна база дослідження, Наукова новизна та практичне значення одержаних результатів, Особистий внесок здобувача, Апробація результатів дослідження, Публікації, Структура та обсяг кваліфікаційної роботи.

При цьому жирним шрифтом виділяється лише означені фрази.
Наприклад: Актуальність теми. ....

Перший розділ – теоретична частина. В розділі здійснюється науково-теоретичне обґрунтування теми дослідження з посиланням на використані положення наукових праць вітчизняних та зарубіжних вчених, а також відповідний нормативний матеріал.

Потрібно розкрити економічний зміст явища, що досліджується. Подається кваліфікований і добре обґрунтований аналіз сучасної наукової літератури, законодавчих і нормативних актів, інструкцій міністерств і відомств з питань, що розглядаються в роботі. Цей аналіз повинен носити дискусійний характер з посиланнями на точки зору конкретних авторів, а також слід розкрити власне бачення і трактування цього питання автором роботи; виявити невирішені проблеми, які потребують розв’язання в теоретичному, методичному та прикладному плані.

До того ж висновки, одержані і сформульовані в результаті дослідження, мають обов’язково у подальшому інтерпретуватися в наступних частинах роботи. Тому важливе місце в даному розділі посідає викладення методик аналізу визначених проблем, які будуть використовуватись в наступних частинах роботи. Автор має продемонструвати свою обізнаність з методами аналізу і на основі їх критичного огляду обґрунтувати вибір найпридатнішого для обраного напрямку дослідження.

Другий розділ – аналітична частина. У цьому розділі предмет дослідження аналізується на матеріалах конкретних суб’єктів господарювання, розглядаються методичні аспекти теми.

Обов’язковою передумовою підготовки цієї частини роботи є кваліфіковане використання, опрацювання й аналіз фактичних, розрахункових і прогнозних даних конкретного суб’єкту господарювання. Важливо, щоб власні висновки й узагальнення, що одержані та сформульовані автором у першій частині роботи, знайшли тут практично-аналітичну адаптацію.

Здобувач вищої освіти повинен також показати глибокі знання діючої практики, посилаючись на затверджені відповідні законодавчі та нормативні акти, дати їм критичну оцінку, визначити шляхи вдосконалення фінансового механізму. Саме тут автор має на основі вибраної проблеми показати свою здатність аргументувати власну думку і точку зору, дати наукову інтерпретацію економічним процесам і явищам. Досить важливо також у цій частині застосувати різноманітні методи дослідження, збирання й опрацювання економічної інформації.

На початку другого розділу в параграфі 2.1. обов’язково слід проаналізувати основні фінансово-економічні показники діяльності досліджуваного суб’єкта господарювання (Дана характеристика має займати не більше 3-5 сторінок. При цьому табличний матеріал слід розмістити в додатках).

Третій розділ – проєктна частина. У ньому обґрунтовуються напрями і заходи з удосконалення предмета дослідження, Завершальна частина кваліфікаційної роботи здобувача має містити опрацьовані й науково

обґрунтовані пропозиції автора щодо можливих шляхів і напрямів вирішення даного питання на сучасному етапі становлення економіки.

Аргументація цих пропозицій має бути конкретною, підтвердженою відповідними розрахунками, науковими положеннями та викладками. Тут же слід показати, яким чином і в який спосіб можна використати в перспективі найголовніші висновки, що були одержані в аналітичній частині роботи.

Висновки – заключна частина. У ній викладаються головні підсумки проведеного дослідження, дається оцінка отриманих результатів роботи з урахуванням передових тенденцій вирішення поставленої мети; передбачувані сфери використання результатів проведеної роботи; її виробнича, наукова та економічна значущість. Текст рекомендовано викладати за підпунктами.

Рекомендації містять пропозиції щодо ефективного використання результатів дослідження. Якщо якісь конкретні запропоновані магістрантом заходи вже застосовані на підприємстві, то наводяться їх фактичні результати, які повинні підтверджуватися актом впровадження.

Список використаних джерел включає перелік використаних літературних та інших джерел (нормативні документи, статистичні дані, інформація з Інтернету, електронних бібліотек), що були використані здобувачем вищої освіти при виконанні роботи. Він оформляється відповідно до стандартів з бібліотечної та видавничої справи.

Додатки. На кожному документі проставляється слово «додаток» і його порядок згідно з алфавітом.

У додатках розміщується матеріал, який: є необхідним для підтвердження достовірності й реальності використаної інформації, а саме:

- фінансова, податкова та статистична звітність, установчі документи підприємств (установ, організацій), на матеріалах яких виконувалася кваліфікаційна робота;
- ілюстрації або таблиці з великим обсягом (сторінка і більше), узагальнений аналіз яких приведений в основній частині;
- матеріали, які через великий обсяг, специфіку викладення або форму подання не можуть бути внесені до основної частини (таблиці, формули, розрахунки; методики та ін.).

Кваліфікаційна робота здобувача другого (магістерського) рівня вищої освіти виконується обсягом 3,0-3,5 авторських аркушів (54-60 сторінок), при цьому до обсягу кваліфікаційної роботи не включають список використаних джерел та додатки. Допускається відхилення в межах $\pm 10\%$.

Рекомендуються такі приблизні обсяги (у сторінках) структурних елементів кваліфікаційної роботи, наведених у порядку розташування:

Інформаційно-вступна частина	
Вступ	3
Перший розділ основної частини	12-15
Другий розділ основної частини	20-25
Третій розділ основної частини	12-15
Висновки	2-4
Список використаних джерел	60-70 найменувань
Додатки	

Орієнтовані плани кваліфікаційних робіт наведено у додатку Г.

4. ВИМОГИ ДО НАПИСАННЯ ТЕКСТУ ТА ОФОРМЛЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Викладання тексту роботи повинно бути логічним, аргументованим, стилістично вірним з використанням наукової професійної мови. При остаточному редагуванні кваліфікаційної роботи слід вилучити все зайве, що заважає чіткому і точному висвітленню питань: повторення, відхилення від теми, багатослів'я.

Оформлення змісту

Зміст – це путівник з кваліфікаційної роботи, в якому містяться назви всіх її структурних елементів, а також заголовки розділів, підрозділів та пунктів основної частини. Заголовки змісту повинні точно повторювати заголовки в тексті. Скорочувати або давати їх в іншому формулюванні, послідовності, у порівнянні із заголовками в тексті, не допускається.

Навпроти кожного заголовка й підзаголовка проставляють номер сторінки, з якої починається викладення відповідного розділу, підрозділу.

Заголовки однакових рівнів рубрикації необхідно розташувати один під одним. Заголовки кожного подальшого рівня зміщують на три-п'ять знаків праворуч по відношенню до заголовків попереднього рівня. Усі заголовки починають з великої букви без крапки в кінці. Останнє слово кожного заголовка з'єднують з відповідним йому номером сторінки в правому стовпці змісту.

Там, де це дозволяє зміст роботи, доцільно дотримуватись принципу рівномірного розміщення матеріалу по розділах та підрозділах; при необхідності після узгодження з науковим керівником можна об'єднати надто короткі параграфи або розукрупнити надто довгі. Текст роботи слід розподіляти на абзаци, виділяючи приблизно рівні і відокремлені за змістом частини.

Оформлення тексту

Текст роботи має бути написаним на одній стороні стандартного білого аркуша А4 (210х297 мм) з дотриманням таких розмірів поля: верхнє, нижнє – не менше 20 мм, ліве – не менше 30 мм, праве – не менше 10 мм. Не допускається виділення поля будь-якими рамками.

Не використовувати в тексті виділення **жирним шрифтом** (крім слова «Вступ», назв: розділів, підрозділів та таблиць) і *курсивом* (крім слова «Таблиця» і «Продовж. табл.»).

Текст роботи, заголовки, таблиці, малюнки, додатки мають бути написані чорнилом одного кольору.

В роботі не допускаються стилістичні, орфографічні та граматичні помилки. В разі сумнівів рекомендується користуватися останніми виданнями українського правопису, орфографічними словниками.

Терміни, що використовуються в тексті, мають відповідати науковому стилю. Так, наприклад, згідно з нормами наукової етики при інтерпретації думок, обґрунтуванні наукової позиції неписаним правилом вважається, щоб автор виступав від першої особи у множині («ми вважаємо», «на наш погляд», «нами

одержано»), а краще слід використовувати знеособлені форми – «доцільно», «спостерігається», «пропонується» тощо.

У кваліфікаційній роботі можуть застосовуватися графічні **скорочення** слів і словосполучень, що вимовляються повністю і скорочуються лише на письмі. Вони мають відповідати діючим стандартам з бібліотечної і видавничої справи. Допускаються загальноприйняті скорочення: pp. – роки; та ін. – та інші; коп. – копія; і т.д. – і так далі; напр. – наприклад; грн – гривня тощо. Допускається також використання аббревіатури занадто довгих словосполучень, попередньо навівши їх повне значення, наприклад, «товариство з обмеженою відповідальністю (ТОВ)». Незалежно від цього за першої появи цих елементів у тексті роботи наводять їх розшифровку.

Не дозволяється скорочення слів «по-перше», «по-друге» і запис їх у вигляді «по-1е», «по-2е». Також не скорочуються слова і словосполучення «графа», «так як», «формула», «так званий», «головним чином». В тексті слова «номер», «параграф», «відсоток» слід писати повністю, замінювати ж їх знаками (№, %) можливо лише тоді, коли вони записані разом з числовими значеннями. Не можна використовувати математичні символи для заміни слів «дорівнює», «більше», «менше».

Оформлення заголовків

Заголовки структурних частин кваліфікаційної роботи «**ЗМІСТ**», «**ВСТУП**», «**ВИСНОВКИ**», «**СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ**» друкують великими літерами, **жирним шрифтом**, по центру рядка.

Розділи і підрозділи повинні мати заголовки. Заголовки розділів розміщуються по центру, підрозділів – симетрично до тексту, не підкреслюються, пишуться без крапки в кінці. Переноси слів в заголовках не допускаються.

Номер розділу ставлять після слова **РОЗДІЛ (жирним шрифтом)**, після номера крапку не ставлять, потім з нового рядка друкують заголовок розділу. Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами (крім першої великої) жирним шрифтом, з абзацного відступу в підбір до тексту. Крапку в кінці заголовка не ставлять.

Відстань між назвою структурної частини та назвою підрозділу має становити один рядок. Відстань між заголовком і текстом має становити один рядок, попереднім текстом і наступним заголовком має бути два рядки. Відстань між рядками заголовка приймають такою, як у тексті.

Не дозволяється розміщувати заголовок в нижній частині сторінки, якщо після нього залишається тільки один-два рядки тексту.

Кожну структурну частину кваліфікаційної роботи треба починати з нової сторінки, але остання сторінка розділу повинна бути заповнена не менше ніж на половину.

Нумерація сторінок

Сторінки кваліфікаційної роботи нумеруються арабськими цифрами впродовж усього тексту. Номер проставляють у правому верхньому куті сторінки без крапки в кінці (рисок). Титульний аркуш включається до загальної

нумерації і вважається першою сторінкою, але номер сторінки на ньому не ставиться. Далі розміщується інформаційно-вступна частина, номери на них не ставляться. Наступним розміщується *зміст роботи, з якого і розпочинається нумерація (цифрою 4)*. Нумерації підлягають не лише сторінки основного тексту, але й сторінки списку використаних джерел.

Оформлення аналітичного та ілюстративного матеріалу (таблиць і рисунків)

Таблиці, графіки, малюнки необхідно розміщувати таким чином, щоб їх можна було розглядати, не повертаючи аркушів. Якщо це неминуче, то вони мають бути підшиті так, щоб для їх розглядання текст треба було повернути по годинниковій стрілці.

Основну масу цифрової інформації роботи оформляють у таблицях. Вони мають у стислому вигляді відображати потрібні показники, бути негроміздкими і доступними. Кожна таблиця супроводжується текстом, який частково або повністю має знаходитись попереду таблиці. В тексті наводять аналіз показників таблиці, який закінчують висновком і пропозицією щодо покращення наведених показників.

Таблицю розміщують після першого посилання на неї в тексті або на наступній сторінці, якщо місця для неї на попередній недостатньо. На всі таблиці кваліфікаційної роботи повинні бути посилання в тексті, при цьому слово «таблиця» в тексті пишуть скорочено.

Наприклад: «... у табл. 1.2».

Якщо до таблиці звертаються повторно, то пишуть: див. табл. 1.2.

Нумерують таблиці у розрізі розділів роботи, номери яких складають із двох арабських цифр; перша – номер розділу, а друга – порядковий номер таблиці в цьому розділі. Наприклад, другий розділ третя таблиця: *Таблиця 2.3*.

Розміщення номера таблиці – праворуч на сторінці над назвою таблиці, незалежно від орієнтації сторінки. При цьому *слово таблиця пишеться курсивом* і ставиться її номер, вкінці номера крапка не ставиться.

Таблиця повинна мати тематичний заголовок, згідно з її змістом. Назву таблиці наводять по центру рядка з великої літери **жирним шрифтом**, в кінці назви таблиці крапку не ставлять.

Бажано таблицю розмістити на одній сторінці без переносу. Якщо це неможливо, то при переносі на обох сторінках пишуть номери колонок і тоді на другій сторінці назву їх не повторюють, а над таблицею справа пишуть «*Продовж. табл. ...*». Також наводять додатковий рядок з номерами граф таблиці.

Заголовки граф повинні починатися з великих літер, підзаголовки з малих літер, якщо вони є продовженням речення заголовка (наприклад, заголовок «Прибуток», а підзаголовки: «на 1 ц», «на 1 га» і т.д.), і з великої, якщо вони є самостійними реченнями.

Крім таблиць у роботі можуть мати місце рисунки. Рисунки розміщують після першого посилання на нього в тексті або на наступній сторінці, якщо місця для нього на попередній недостатньо. При посиланні на рисунок доцільно

використовувати звороти типу: «... як це видно з рис. 1.2», або «... як це показано на рис. 1.2»

Одночасно можливим є посилання на таблиці та ілюстрації у вигляді виразу в круглих дужках.

Наприклад: (табл. 1.2), (рис. 2.4)

Назву вказують внизу рисунка, після номера, на тому ж рядку. Нумерація здійснюється послідовно за кожним розділом (внизу) під рисунком (схемою): 2.1; 2.2; 2.3 і т.д. малими літерами (крім першої великої) по центру рядка, в кінці назви рисунку крапку не ставлять.

Наприклад: Рис. 1.1. Назва...

Рисунок відокремлюють від подальшого тексту роботи вільним рядком.

Ілюстрації в кваліфікаційній роботі повинні бути: по тексту – чорним по білому, в додатках – можливо кольорові.

Оформлення формул

Формули, на які є посилання в тексті, нумеруються в межах розділу арабськими цифрами. Номер формули складається з номера розділу та порядкового номера формули, розмежованих крапкою (наприклад: 2.5). Номер формули слід взяти в дужки і розмістити у правому полі на рівні нижнього рядка.

Нумерувати слід лише ті формули, на які є посилення в наступному тексті. Інші нумерувати не рекомендується.

Посилання на формулу по тексту вказують порядковим номером формули в роботі.

Наприклад: «... у формулі (2.1)».

Громіздкі формули розміщують на окремих рядках. Це стосується і всіх нумерованих формул.

У формулах перенос допускається на знаках (-, =, +, /, x). У такому випадку знаки повторюються на початку і в кінці рядка.

Значення символів формули подається з нового рядка у тій послідовності, у якій вони йдуть у формулі. Перший рядок починається словом «де» без двох крапок після нього.

Наприклад: $ВП = ЧД - С,$ (2.1)

де ВП – валовий прибуток,

ЧД – чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг);

С – собівартість.

У кінці формул і в тексті перед ними розділові знаки ставлять відповідно до правил пунктуації.

При **посиланні на використані джерела** вказують порядковий номер за списком використаної літератури в квадратних дужках, наприклад, [15]. Якщо джерело цитують, то цитата оформлюється у відповідності з правилами передачі прямої мови; в кінці цитати ставиться номер використаного джерела та номер сторінки, де поміщена використана цитата, наприклад [10, с. 21] або декілька джерел, наприклад [10, с. 21; 15, с. 405].

Список використаних джерел. У ході виконання кваліфікаційної роботи здобувач вищої освіти повинен фіксувати бібліографічні описи

використовуваних ним джерел. Основними елементами бібліографічного опису є: прізвище автора; назва книги; місце випуску (місто); назва видавництва; рік випуску; загальна кількість сторінок або сторінки, на яких надруковані статті чи інші складові таких джерел, як книги, журнали, газети тощо. Бібліографічні посилання необхідно давати на останнє видання даного джерела.

Бібліографічний опис оформлюється згідно з національним стандартом України ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання».

Слід звернути увагу, що у відповідності до ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» рекомендовано:

- у заголовку бібліографічного запису подавати відомості про одного, двох чи трьох авторів, при цьому імена цих авторів у бібліографічному описі у відомостях про відповідальність (за навскісною рисою) не повторювати;
- замість знаку «крапка й тире» («. –»), який розділяє зони бібліографічного опису, в бібліографічному посиланні застосовувати знак «крапка» (при цьому в межах одного документа застосування в бібліографічних посиланнях розділових знаків уніфікують);
- у бібліографічних посиланнях на складник документа у формі аналітичного бібліографічного опису розділовий знак «дві навскісні риси» («//») можна замінювати крапкою.

Джерела слід розмішувати в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків.

Приклади оформлення бібліографічного опису у списку використаних джерел з урахуванням національного стандарту України ДСТУ 3008:2015 «Інформація та документація. Звіти у сфері науки та техніки. Структура та правила оформлення» наведено в додатку Д.

Нормативна база на початок списку не виноситься, а розміщується в алфавітному порядку!

Відомості про джерела, включені до списку, необхідно давати відповідно до вимог міжнародних і державного стандартів з обов'язковим наведенням назв праць.

Здобувачам вищої освіти до списку використаних джерел рекомендовано включити власні наукові праці з посиланнями на них за ходом викладу тексту роботи.

На останній сторінці списку використаних джерел автор роботи ставить свій **підпис і дату закінчення роботи** (до подання на кафедру та рецензування).

Особливості оформлення додатків

Допоміжні або додаткові матеріали, які ускладнюють текст основної частини кваліфікаційної роботи, вміщують в додатках, їх слід оформлювати як продовження роботи на її наступних сторінках, розташовуючи додатки в порядку появи посилань на них у тексті роботи.

Кожний додаток повинен починатися з нової сторінки і мати заголовок, надрукований посередині рядка вгорі малими літерами з першої великої. Над

заголовком (також посередині) малими літерами з першої великої повинно бути надруковане слово «Додаток ____» і велика літера, що позначає додаток.

Додатки слід позначити послідовно великими літерами українського алфавіту за винятком літер **Г, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ь**. Наприклад, додаток А, додаток Б і т. д.

Коли для нумерації додатків не вистачає літер алфавіту, пропонується використовувати загальноприйнятий спосіб: за додатком Я слідує додатки АА, АБ, АВ і т. д.

Кожний додаток може бути розділений на декілька складових елементів. У цьому разі перед кожним номером ставлять позначення додатку (літеру) і крапку.

Наприклад: комплект фінансової звітності за рік, який складається з окремих документів нумерується:

Додаток А.1 – «Звіт про фінансовий стан»

Додаток А.2 – «Звіт про сукупний дохід»

Додаток А.3 – «Звіт про рух грошових коштів» і т.д.

Якщо додаток – документ, який складається з декількох сторінок, то на першій сторінці підписується: Додаток А, а на решті сторінок додатку (також посередині) пишеться – Продовження додатку А.

Рекомендується не включати до додатків первинну та іншу документацію, що безпосередньо не використовується в процесі дослідження.

Подання голові ЕК щодо захисту кваліфікаційної роботи, рецензія, замовлення і відгук підприємства, один примірник реферату кваліфікаційної роботи вкладаються у конверт, який наклеюється на зворотну сторінку лівої обкладинки кваліфікаційної роботи.

Після редагування виправлень і доповнень текст роботи здобувач вищої освіти оформлює машинописним способом (за допомогою комп'ютерної техніки). Остаточний варіант кваліфікаційної роботи подається на кафедру у твердій палітурці.

Дотримання наведених вимог щодо оформлення текстової частини є умовою для проходження нормо-контролю та допуску роботи до захисту перед ЕК. Окремо вимоги нормо-контролю наведено в додатку Е.

5. ВИМОГИ ДО СТРУКТУРИ ТА ОФОРМЛЕННЯ РЕФЕРАТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Загальні вимоги до реферату

Написання реферату – заключний етап виконання кваліфікаційної роботи перед поданням її до захисту. Призначення реферату – ознайомлення рецензента та членів екзаменаційної комісії з методикою дослідження, фактичними результатами й основними висновками кваліфікаційної роботи. Реферат друкують державною мовою.

Реферат має розкривати зміст кваліфікаційної роботи однак, у ньому не повинно бути надмірних подробиць, з також інформації, якої немає в роботі.

Структура реферату

Структура реферату складається із розділів: «Основний зміст», «Висновки», «Список опублікованих праць за темою кваліфікаційної роботи» й анотацій українською та англійською мовами. При цьому на початку реферату наводиться інформація щодо структури, кількості додатків, ілюстрацій, таблиць, використаних джерел.

В основному змісті стисло викладається сутність кваліфікаційної роботи за розділами, він має дати повне і переконливе уявлення про виконану роботу, її зміст і побудову.

Висновки складає стисла інформація про підсумки виконаної роботи, яка повинна відповідати загальним висновкам кваліфікаційної роботи.

Список опублікованих праць подають відповідно до нормативних вимог з обов'язковим наведенням назв праць і прізвищ співавторів.

На останніх сторінках реферату розмішують анотації українською та однією з іноземних мов (переважно – англійською) обсягом до 0,5 сторінки машинописного тексту – ідентичного змісту (інформація про основні ідеї та висновки роботи). Анотації складаються за формою, яка має такий зміст: прізвище та ініціали; тема роботи; установа, де відбудеться захист; місто, рік; основні ідеї, результати та висновки кваліфікаційної роботи. Виклад матеріалу в анотації повинен бути стислим і точним. Належить використовувати синтаксичні конструкції, притаманні мові ділових документів, уникати складних граматичних зворотів. Необхідно використовувати стандартизовану термінологію, уникати маловідомих термінів і символів.

Після кожної анотації наводять ключові слова відповідною мовою. Ключовим словом називається слово або стійке словосполучення із тексту анотації, яке з точки зору інформаційного пошуку несе смислове навантаження. Сукупність ключових слів повинна відображувати поза контекстом основний зміст наукової праці. Загальна кількість ключових слів має бути не меншою трьох і не більшою десяти. Ключові слова подають у називному відмінку, друкують у рядок, через кому.

Оформлення реферату

Примірники реферату друкують за тими самими правилами, встановленими для друкування кваліфікаційних робіт, із урахуванням певних особливостей.

Рекомендований обсяг реферату (без обкладинки й анотацій) 4 сторінки формату А4 при друкуванні з одинарним інтервалом із використанням текстового редактора Word з розміщенням від 40 до 44 рядків на сторінці. Кегль Times New Roman, розмір кегля – 14.

На лицьовій стороні обкладинки реферату подаються; назва навчального закладу, де буде проведено захист; індекс УДК; прізвище, ім'я, по батькові здобувача вищої освіти; назва роботи; кваліфікація («Магістр фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку»); місто, рік.

На зворотному боці обкладинки реферату вказується кафедра, відповідальна за реалізацію ОП; науковий ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я й по-батькові наукового керівника, його місце роботи та посада; місце роботи, посада, прізвище й ініціали рецензента; дата, час проведення захисту, адреса організації; підпис відповідальної особи з нормо-контролю.

Номери сторінок проставляються в центрі верхнього поля сторінки. Нумерація починається з цифри 1 на сторінці, де міститься загальна характеристика роботи.

Структурні частини реферату не нумерують, їх назви друкують великими літерами симетрично тексту.

Видання реферату

Реферат виготовляють друкарським способом і видають у вигляді брошури тиражем 8 примірників (1 – в кваліфікаційну роботу, 1 – в бібліотеку; 4 – членам ЕК, 1 – здобувачу вищої освіти, 1 – науковому керівникові).

Формат видання 145x215 мм (формат паперу і частка аркуша 60x90/16) з друкуванням тексту на обох боках аркуша.

Зразок титульного аркуша реферату та методичні рекомендації до нього наведено в додатку Ж.

6. ПОДАННЯ ТА ЗАХИСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

6.1. Процедура подання та захисту кваліфікаційної роботи

Подання кваліфікаційної роботи здобувачем вищої освіти керівнику для перевірки, рецензенту для рецензування роботи, для перевірки на унікальність, попередній захист, захист здійснюється відповідно до термінів, що зазначені у календарному плані виконання кваліфікаційної роботи. З метою встановлення відповідності кваліфікаційних робіт вимогам до оформлення, змісту та структури, а також перевірки готовності здобувачів до захисту кваліфікаційних робіт кафедрою проводиться їх попередній захист. Попередній захист кваліфікаційних робіт здобувачами вищої освіти відбувається прилюдно на засіданні кафедри у присутності науково-педагогічних працівників кафедри.

Процедура попереднього захисту складається з:

- доповіді здобувача вищої освіти, в якій стисло викладається мета, зміст проведеного дослідження, проблеми та завдання, які викладені в кваліфікаційній роботі, доповідь має супроводжуватись презентацією;
- обговорення роботи, під час якої здобувач вищої освіти дає відповіді на поставлені запитання.

За результатами попереднього захисту кафедра ухвалює рішення про якість виконаних кваліфікаційних робіт, за необхідності робить зауваження і надає відповідні висновки щодо їх допуску до захисту в ЕК.

Після успішного проходження попереднього захисту відповідно оформлені кваліфікаційні роботи, разом із супровідними документами подаються в деканат факультету обліку та фінансів.

Кваліфікаційні роботи, в яких виявлені суттєві недоліки у прийнятих рішеннях, обґрунтуваннях, розрахунках та висновках, ознаки академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації, інші порушення академічної доброчесності, до захисту в ЕК не допускаються. Рішення про це приймається на засіданні кафедри, витяг з протоколу засідання кафедри разом зі службовою запискою завідувача кафедри подаються декану факультету.

До захисту кваліфікаційної роботи допускаються здобувачі вищої освіти, які успішно та повною мірою виконали навчальний план.

До кваліфікаційної роботи додаються відгук наукового керівника, який є складовою частиною подання голові ЕК щодо захисту кваліфікаційної роботи та відзив підприємства, на матеріалах якого виконувалась робота. В відгуках визначається актуальність теми, дається змістовна характеристика кожного розділу, робиться висновок про теоретичний рівень, глибину дослідження, цінність конкретних рекомендацій та ступінь їх економічного обґрунтування. Відгук закінчується пропозицією (рекомендацією) до захисту перед ЕК. Кваліфікаційна робота з усіма супровідними документами подається в деканат за три дні до початку захисту.

Кваліфікаційна робота обов'язково повинна мати рецензію. Рецензентами можуть бути: фахівці-практики, науковці, викладачі закладів вищої освіти, ПДАУ тощо.

Рецензія повинна бути конкретною і носити оцінюючий характер з висновком, чи відповідає робота положенню та сучасним вимогам. Має містити оцінку роботи та рекомендацію до захисту і присвоєння відповідної кваліфікації.

Захист кваліфікаційної роботи відбувається публічно на відкритому засіданні ЕК.

Захист кваліфікаційної роботи може здійснюватися як в Університеті, так на підприємствах, установах та організаціях різних форм власності, для яких тематика кваліфікаційних робіт поданих до захисту, становить науково-теоретичну або практичну значущість. Для осіб з особливими потребами може проводитись виїзне засідання ЕК (в лікувальних закладах, інших установах і організаціях тощо), протокол якого оформляється так, як і протокол засідання, що проводиться в Університеті.

Здобувач вищої освіти готує до захисту реферат, доповідь та ілюстративний матеріал у вигляді таблиць, графіків, рисунків, які унаочнюють результати дослідження, основні висновки, узагальнення й пропозиції, що містяться у роботі. Нумерація таблиць та рисунків ілюстративного матеріалу – наскрізна.

Наприклад: Таблиця 1, Таблиця 2

Рис. 1, Рис. 2

Необхідну кількість та зміст ілюстративного матеріалу автор визначає самостійно, але погоджує його з науковим керівником.

Такий матеріал оформляється в 5 екземплярах в окремих папках, зразок оформлення титульної сторінки ілюстративного матеріалу розміщено в додатку 3.

Порядок захисту кваліфікаційної роботи визначається «Положенням про атестацію здобувачів вищої освіти та екзаменаційну комісію у Полтавському державному аграрному університеті». Захист здійснюється на відкритому засіданні ЕК. Для викладення основних положень кваліфікаційної роботи автору надається 7-10 хвилин. Доповідь повинна бути змістовною, стислою та лаконічною. Необхідно уникнути простого переказу змісту роботи, а також детальної техніки розрахунків. Здобувач обґрунтовує її вибір, коротко формулює мету, характеризує об'єкт дослідження.

Основна частина часу відводиться на викладення суті роботи та зроблених висновків і рекомендацій, обґрунтування рекомендацій. Висновки й рекомендації за результатами дослідження можуть носити методичний, методологічний або організаційний характер. Бажано, щоб здобувач у доповіді зазначив, які його розробки та висновки вже впроваджені або намічені для впровадження, яка фактична чи очікувана соціально-економічна ефективність запропонованих заходів.

Бажано, щоб форма і стиль доповіді були такими, щоб всі присутні на захисті, як фахівці з теми, так і нефахівці, могли отримати чітке і ясне уявлення про дослідження, проведене здобувачем вищої освіти. Так, наприклад, у фінансовому дослідженні доцільно зробити акцент на висвітленні послідовних

етапів проведення аналізу, узагальненні його результатів і кількісній оцінці якісних явищ.

Проведення засідання ЕК при захисті кваліфікаційної роботи включає:

- оголошення прізвища, імені та по батькові здобувача вищої освіти, теми його кваліфікаційної роботи;

- оголошення досягнень здобувача вищої освіти, рекомендацій кафедри, яка відповідає за реалізацію освітньої програми;

- доповідь здобувача вищої освіти у довільній формі про результати за темою дослідження, основні наукові рішення, отримані результати та ступінь виконання завдання. При цьому можуть використовуватися різні форми візуалізації доповіді;

- відповіді на запитання членів ЕК;

- оголошення відгуку керівника або виступ керівника зі стислою характеристикою роботи здобувача вищої освіти в процесі підготовки кваліфікаційної роботи;

- оголошення рецензії на кваліфікаційну роботу,

- відповіді здобувача вищої освіти на зауваження керівника кваліфікаційної роботи та рецензента;

- оголошення голови ЕК про закінчення публічного захисту кваліфікаційної роботи.

Рішення ЕК про оцінку результатів складання атестації, про видачу здобувачам вищої освіти дипломів (дипломів з відзнакою), присудження ступеня вищої освіти та присвоєння кваліфікації «магістр фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку» приймається на закритому засіданні ЕК. Оцінки виставляє кожен член ЕК, а голова підсумовує результати кожного здобувача вищої освіти і виставляє узагальнену оцінку. Результати захисту кваліфікаційної роботи, оголошуються в той самий день після оформлення протоколів засідання ЕК.

Захищені кваліфікаційні роботи здобувачів вищої освіти разом із одним примірником реферату передаються до бібліотеки університету та розміщуються в електронному репозиторії ПДАУ.

6.2. Критерії оцінювання

Оцінювання рівня якості підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти здійснює ЕК на основі встановлених правил, принципів (об'єктивності, індивідуальності, комплексності, етичності та компетентнісного підходу), критеріїв, системи і шкали оцінювання з використанням форм і методів діагностики, визначених програмою атестації з урахуванням рівня досягнення результатів навчання та сформованості компетентностей.

Оцінювання рівня якості підготовки здобувачів другого (магістерського) рівнів вищої освіти здійснюється з дотриманням академічної доброчесності, що

передбачає контроль членів ЕК за дотриманням здобувачами вищої освіти академічної доброчесності та об'єктивне оцінювання результатів навчання.

Об'єктом оцінювання якості підготовки магістра є рівень досягнення результатів навчання та набута система сформованих компетентностей магістра за освітньо-професійною програмою Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок спеціальності 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок, відтворена у процесі виконання і захисту кваліфікаційної роботи.

Результати оцінювання рівня якості підготовки магістра фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку повинні довести, що здобувач вищої освіти:

- має концептуальні знання, здобуті у процесі навчання та практичної діяльності, включаючи знання сучасних досягнень науки у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку;

- вміє розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Рівень якості підготовки магістра визначається з використанням системи оцінювання: за 100-бальною, 4-бальною, та Європейською кредитною трансферно-накопичувальною системою (за шкалою «А», «В», «С», «D», «Е», «FX», «F»).

Захист кваліфікаційної роботи оцінюється на «відмінно» (90-100 балів; А – за шкалою ЄКТС), якщо в кваліфікаційній роботі: зроблено власне оцінювання різних літературних джерел, використано сучасні методи дослідження, побудовано формалізовану модель проблеми, проведено комплексні наукові дослідження, розрахунки і на їх основі – аргументовано висновки та обґрунтовано пропозиції; результати наукового дослідження опубліковано у наукових виданнях та/або матеріалах наукових конференцій; при захисті перед ЕК здобувач вищої освіти виявив глибоке розуміння основних проблем досліджуваної ним теми, досконале володіння її матеріалами, дав кваліфіковані відповіді на задані йому питання і подав істотні докази на захист висунутих в роботі окремих положень та висновків, що в цілому свідчить про високий рівень досягнення програмних результатів навчання та сформованості компетентностей.

Захист кваліфікаційної роботи оцінюється на «добре» (74-89 балів; С або В – за шкалою ЄКТС), якщо в кваліфікаційній роботі: зроблено власне оцінювання використаних літературних джерел, самостійно проаналізовано підібраний матеріал, звітні дані підприємства/організації, на базі якого досліджувалася тема, проведено комплексні дослідження, зроблено висновки та сформульовано пропозиції, але вони не є достатньо аргументованими; результати наукового дослідження опубліковано у наукових виданнях та/або матеріалах наукових конференцій; при захисті перед ЕК здобувач вищої освіти виявив добре розуміння проблем досліджуваної ним теми, володіння її матеріалами, дав кваліфіковані відповіді на питання в роботі окремих положень

та висновків, що в цілому свідчить про середній рівень досягнення програмних результатів навчання та сформованості компетентностей.

Захист кваліфікаційної роботи оцінюється на «задовільно» (60-73 бали; E або D – за шкалою ЄКТС), якщо в кваліфікаційній роботі розкрито тему, прореферовано необхідні літературні джерела, проаналізовано відповідні інформаційні та/або статистичні бази даних, проведено дослідження, сформульовано висновки без необхідного їх обґрунтування; результати наукового дослідження опубліковано у наукових виданнях та/або матеріалах наукових конференцій; при захисті перед ЕК здобувач вищої освіти вірно сформулював головні проблеми теми роботи, але правильно відповів не на всі поставлені йому питання, що в цілому свідчить про низький рівень досягнення програмних результатів навчання та сформованості компетентностей.

Захист кваліфікаційної роботи оцінюється на «незадовільно» (1-59 балів; FX або F – за шкалою ЄКТС), якщо в кваліфікаційній роботі не дотримано більшість вимог, визначених цими засобами діагностики; кваліфікаційна робота має компілятивний характер з елементами переписування першоджерел, більша частина кваліфікаційної роботи містить поверховий опис конкретних явищ, положень, показників; при захисті перед ЕК здобувач вищої освіти не виявив знань основних положень, не зміг відповісти на суттєві питання з теми дослідження, що в цілому свідчить про незадовільний рівень досягнення програмних результатів навчання та сформованості компетентностей.

Критерії оцінювання захисту кваліфікаційної роботи є: чіткість, повнота та послідовність розкриття кожного питання плану і теми роботи загалом (0-30 балів); науковість стилю викладення (0-15 балів); відсутність орфографічних і синтаксичних помилок (0-5 балів); правильне оформлення роботи відповідно до стандартів (0-10 балів); якість ілюстративного матеріалу (презентації) до доповіді по темі кваліфікаційної роботи (0-10 балів); вміння аргументовано і лаконічно викласти основні результати дослідження (0-10 балів); повнота та вичерпність відповідей на питання членів комісії (0-20 балів).

За результатами захисту кваліфікаційної роботи на закритому засіданні ЕК більшістю голосів приймає рішення щодо оцінки захисту кваліфікаційної роботи.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ДЛЯ ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ ЛІТЕРАТУРИ

1. Аранчій В. І., Томілін О. О., Дорогань-Писаренко Л. О. Фінансовий менеджмент : навч. посіб. РВВ ПДАУ. 2021. 300 с.
2. Базілінська О. Я. Фінансовий аналіз : теорія та практика : навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 328 с.
3. Банківська система : підруч. / [М. Крупка, Є. Андрущак, Н. Пайтра та ін.]; за ред. д-ра екон. наук, проф. М. Крупки. 2-ге вид., переробл. і доповн. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2023. 524 с.
4. Банківська система : навч. посіб. / укл.: П. О. Нікіфоров, О. М. Гладчук, М. Г. Марич, М. П. Федисин. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю.Федьковича. 2023. 224 с.
5. Банківський менеджмент : навч. посіб. / [Зянько В. В., Єпіфанова І. Ю., Коваль Н. О., Ткачук Л. М.]. 3-тє вид., доп. Вінниця : ВНТУ, 2022. 170 с.
6. Боронос В. Г., Плікус І. Й. Управління фінансовою санацією підприємств : підруч. Суми : СДУ, 2022. 459 с.
7. Верланов Ю. Ю. Фінансовий менеджмент : навч. посіб. 2-ге вид. Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2021. 336 с.
8. Гаватюк Л. С., Юрій Е. О., Корбутяк А. Г., Сокровольська Н. Я. Управління фінансовими активами : навч. посіб. Чернівці, 2021. 170 с.
9. Жигалкевич Ж. М., Кам'янська О. В. Фінансовий менеджмент : навч. посіб. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського. 2022. 214 с.
10. Зянько В. В., Єпіфанова І. Ю., Коваль Н. О., Ткачук Л. М. Банківський менеджмент : навч. посіб. 3-тє вид., доп. Вінниця : ВНТУ, 2022. 170 с.
11. Кривов'язюк І. В. Антикризове управління підприємством : навч. посіб. 3-тє видання, доп. і перероб. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2020. 396 с.
12. Кузенко Т. Б., Сабліна Н. В. Фінансова безпека підприємства : навч. посіб. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. 123 с.
13. Лактіонова О. А. Управління фінансовими ризиками : навч. посіб. Вінниця : ДонНУ ім. Василя Стуса, 2020. 256 с.
14. Непочатенко О.О. Фінансовий менеджмент : підруч. Київ : Центр учбової літератури, 2021. 496 с.
15. Опальчук Р. М. Страховий менеджмент : навч. посіб. Київ : ЦП «Компринт», 2023. 251 с.
16. Пильнова В.П. Фінансова санація і банкрутство підприємств : навч. посіб. Київ : ДУТ, 2021. 164 с.
17. Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування : закон України від 09.07.2003 р. № 1058-IV. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1058-15#Text>.
18. Про страхування : закон України від 18.11.2021 № 1909-IX. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1909-20#Text>.
19. Про фінансові послуги та фінансові компанії : закон України від 14.12.2021 р. № 1953 IX. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1953-20#Text>.

20. Про банки і банківську діяльність : закон України від 07 грудня 2000 р. № 2121-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text>.
21. Про валюту і валютні операції : закон України від 21 червня 2018 р. № 2473-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19#Text>.
22. Про Національний банк України : закон України від 20 травня 1999 р. № 679-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14#Text>.
23. Про систему гарантування вкладів фізичних осіб : закон України від 23 лютого 2012 р. № 4452- VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4452-17#Text>
24. Про платіжні послуги : закон України від 30 червня 2021 р. № 1591-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1591-20#n1249>.
25. Ринок фінансових послуг : навч. посіб. / Арутюнян С.С., Іоргачова М. І. та ін.; за заг. ред. С. С. Арутюнян, М. І. Іоргачова. Харків : «Діса плюс», 2020. 312 с.
26. Сіренко Н. М., Мельник О. І., Шишпанова Н. О. Страховий менеджмент : навч. посіб. Миколаїв. нац. аграр. ун-т. Миколаїв : МНАУ, 2020. 179 с.
27. Солодкий М. О., Ільчук М. М., Яворська В. О. Аналіз і прогнозування біржового ринку : навч. посіб. Київ : ФОП Ямчинський О. В., 2020. 642 с.
28. Сороківська М. В., Юсипович О. І. Фінансовий менеджмент : (математичний інструментарій) : навч. посіб. Львів : Новий Світ-2000, 2020. 281 с.
29. Томілін О. О., Дорогань-Писаренко Л. О., Аранчій Д. С. Сучасні технології фінансового менеджменту : навч. посіб. Полтава : ПДАУ. 2023. 218 с.
30. Тридід О. М., Азаренкова Г. М., Біломістний О. М., Орехова К. В. Фінансовий менеджмент у запитаннях та відповідях : навч. посіб. Львів : Новий Світ-2000, 2020. 382 с.
31. Тютюнник Ю. М., Дорогань-Писаренко Л. О., Тютюнник С. В. Фінансовий аналіз : навч. посіб. Полтава : Вид-во ПП «Астроя», 2020. 434 с.
32. Управління активами інституційних інвесторів : Хрестоматія / Укладачі: С. О. Бірюк, В. О. Ботте, Н. В. Дегтярьова [та ін.]. Упорядники : І. Р. Доброван, Т. В. Колесникова, О. І. Топішко. Київ : ДУ «АРІФРУ», 2020. 368 с.
33. Управління фінансовою санацією підприємства : навч. посіб. / укладачі: Н. О. Ковальчук, М. П. Федішин, А. В. Жаворонок, А.С. Абрамова. Чернівецький нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2020. 224 с.
34. Фінансовий менеджмент : підруч. / за ред. д-ра екон. наук, проф. М. І. Крупки; [М. І. Крупка, О. М. Ковалюк, В. М. Коваленко та ін.]. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2019. 440 с.
35. Фінансовий менеджмент у банку : навч. посіб. / Журавльова Т.О., Макаренко Ю. П., Турова Л. Л., Сірко А. Ю. Дніпро: Пороги, 2021. 360 с.
36. Шевченко Н. В., Мельник С. І. Фінансовий менеджмент : навч. посіб. у схемах і таблицях. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 224 с.

ДОДАТОК А

РЕКОМЕНДОВАНА ТЕМАТИКА КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ

1. Адміністрування податку на додану вартість.
2. Адміністрування податку на доходи фізичних осіб.
3. Адміністрування податку на прибуток та шляхи його удосконалення.
4. Активи підприємства та ефективність управління ними.
5. Активи сільськогосподарських товаровиробників: сучасна практика формування та перспективи підвищення ефективності використання.
6. Амортизаційна політика та її вплив на фінансовий стан підприємства.
7. Аналіз витрат підприємства та шляхи їх оптимізації.
8. Аналіз дебіторської та кредиторської заборгованості підприємства і напрями покращення розрахунково-платіжної дисципліни.
9. Аналіз кредитоспроможності підприємства та напрями її покращення.
10. Аналіз фінансового стану страхової компанії та заходи його покращення.
11. Аналіз формування та ефективності використання необоротних активів підприємства.
12. Антикризове управління діяльністю банку та напрями його удосконалення.
13. Банк як фінансовий посередник на ринку фінансових послуг.
14. Банківське кредитування населення та напрями його удосконалення.
15. Банківське обслуговування малого і середнього бізнесу та напрями його удосконалення.
16. Банківські ризики та їх вплив на фінансову безпеку банку.
17. Банківські ризики та механізм удосконалення управління ними.
18. Банківсько-страхова взаємодія як додаткова конкурентна перевага для комерційного банку.
19. Брокерська діяльність з цінними паперами у сучасних умовах.
20. Бюджетування в системі фінансового планування на підприємстві.
21. Валютні ризики банку та управління ними.
22. Відсоткові ризики комерційного банку та механізм управління ними.
23. Грошові потоки підприємства та шляхи їх оптимізації.
24. Депозитні ресурси банку та ефективність управління ними.
25. Державне соціальне страхування працівників аграрних підприємств та напрями його удосконалення.
26. Державне фінансування інвестиційної діяльності підприємств та напрями його удосконалення.
27. Джерела формування інвестиційних ресурсів та шляхи їх оптимізації.

28. Джерела формування та ефективність використання фінансових ресурсів суб'єкта господарювання.
29. Дивідендна політика підприємства та напрями її удосконалення.
30. Диджиталізація банківської діяльності та управління нею.
31. Диджиталізовані банківські продукти та управління процесом їх просування.
32. Діагностика банкрутства підприємства та розробка програми його фінансового оздоровлення.
33. Діагностика кризових явищ на підприємстві та шляхи їх подолання.
34. Доходи та витрати комерційного банку за виплатами і комісійними.
35. Залучення банківських кредитів для формування фінансових ресурсів підприємства.
36. Інвестиційна діяльність міжнародних фінансових організацій в Україні.
37. Інвестиційна діяльність підприємства та шляхи її удосконалення.
38. Інвестиційна політика страхової компанії та напрями її удосконалення.
39. Інвестиційна привабливість підприємства та напрями її підвищення.
40. Інвестиційні проекти та методи їх оцінки.
41. Інвестиційні ризики, їх аналіз та шляхи зменшення.
42. Інвестиційні стратегії оновлення основних засобів підприємств аграрної сфери.
43. Інноваційна діяльність підприємств та її фінансове забезпечення.
44. Казначейське обслуговування місцевих бюджетів.
45. Капітальні інвестиції підприємства та шляхи підвищення його інвестиційної привабливості.
46. Кібербезпека, токенизація платежів та захист персональних даних під час здійснення банківської діяльності.
47. Комплексний аналіз фінансового стану та рейтингова оцінка підприємства.
48. Контролінг фінансових ризиків на підприємстві.
49. Корпоративна фінансова стратегія підприємства.
50. Кредитна політика банку та механізми її реалізації.
51. Кредитна політика підприємства та її удосконалення.
52. Кредитні операції комерційних банків та напрями їх удосконалення.
53. Кредитування підприємств та шляхи підвищення його ефективності.
54. Недержавне пенсійне страхування і особливості його розвитку в сучасних умовах.
55. Необоротні активи суб'єкта господарювання та підвищення ефективності управління ними.
56. Непрямі податки та їх вплив на фінансово-господарську діяльність підприємств.
57. Оборотний капітал підприємства та шляхи підвищення ефективності його використання.

58. Операційна діяльність комерційного банку та перспективи її розвитку.
59. Операційні ризики комерційного банку та управління ними.
60. Оподаткування аграрних підприємств та напрями його удосконалення.
61. Оподаткування доходів фізичних осіб та перспективи його удосконалення.
62. Оподаткування доходів юридичних осіб: стан та напрями розвитку.
63. Оподаткування неприбуткових організацій та установ.
64. Оподаткування підприємств та його вплив на фінансово-господарську діяльність суб'єктів господарювання.
65. Оподаткування юридичних осіб – суб'єктів малого підприємництва та шляхи його удосконалення.
66. Організація взаємовідносин сільськогосподарських підприємств зі страховими компаніями та шляхи їх вдосконалення.
67. Організація майнового страхування та її удосконалення.
68. Організація та шляхи удосконалення державного фінансового контролю за використанням бюджетних коштів.
69. Організація та шляхи удосконалення фінансово-аналітичної роботи на підприємстві.
70. Організація та шляхи удосконалення формування та використання основних засобів у сільськогосподарських підприємствах.
71. Організація фінансових взаємовідносин підприємства з кредитно-фінансовими інститутами.
72. Організація фінансової діяльності підприємства та шляхи її удосконалення.
73. Основні засоби підприємства, особливості формування та напрями підвищення ефективності їх використання.
74. Особливості банківського кредитування агропромислових підприємств та його удосконалення.
75. Особливості кредитування комерційними банками фізичних осіб та шляхи його удосконалення.
76. Особливості кредитування комерційними банками юридичних осіб.
77. Особливості кредитування населення парабанківськими установами та напрями його удосконалення.
78. Особливості оподаткування банківських установ та шляхи його удосконалення.
79. Особливості оподаткування страхових організацій та шляхи його удосконалення.
80. Особливості оподаткування фінансово-кредитних установ та шляхи його удосконалення.
81. Особливості та шляхи його удосконалення кредитної діяльності комерційного банку в аграрній сфері.

82. Особливості фінансового планування і прогнозування в малому бізнесі.
83. Особливості фінансової діагностики в управлінні корпоративним підприємством.
84. Особливості формування резервів банку.
85. Оцінка джерел формування капіталу та шляхи підвищення ефективності їх використання.
86. Оцінка діяльності мобільного банкінгу в Україні.
87. Оцінка доходів і витрат комерційного банку.
88. Оцінка фінансових результатів діяльності підприємства та напрями підвищення рентабельності виробництва.
89. Оцінка фінансового стану аграрних підприємств та напрями його покращення.
90. Оцінка фінансової стійкості та ліквідності підприємства і напрями їх забезпечення.
91. Пенсійне страхування в системі соціального захисту населення: практика, проблеми та шляхи удосконалення.
92. Податкова політика аграрних підприємств: сучасний стан та перспективи розвитку.
93. Податкове планування та прогнозування податку на додану вартість та шляхи його удосконалення.
94. Податкове планування у контексті узгодження інтересів економічних агентів.
95. Податковий контроль за справлянням акцизного податку.
96. Податкові стимули для розвитку бізнесу в умовах воєнних та післявоєнних викликів.
97. Податок на доходи фізичних осіб у системі прямого оподаткування.
98. Прогнозування ймовірності банкрутства та напрями його попередження.
99. Процентні доходи та витрати комерційного банку і шляхи їх забезпечення.
100. Пряме оподаткування фізичних і юридичних осіб та напрями його удосконалення.
101. Рентабельність підприємства та шляхи її підвищення.
102. Ризик зниження ліквідності та платоспроможності банку та управління ним.
103. Ризик зниження фінансової стійкості банку та механізм управління ним.
104. Ризики інвестиційної діяльності комерційного банку та методи управління ними.
105. Розвиток систем контролю над фінансовими потоками підприємства.
106. Розрахунки за соціальним страхуванням та пенсійним забезпеченням: сучасний стан та перспективи удосконалення.

107. Система підтримки прийняття рішень для обґрунтування операцій на фондовій біржі.
108. Система управління активами і пасивами комерційного банку.
109. Соціальне страхування з тимчасової втрати працездатності: практика та шляхи удосконалення.
110. Стратегічне планування, аналіз та контроль витрат підприємства у бюджетуванні.
111. Стратегія фінансового розвитку малого підприємства.
112. Страхування життя та напрями його удосконалення.
113. Страхування ризиків у сільському господарстві та напрями його удосконалення.
114. Сучасна практика прибуткового оподаткування фізичних осіб.
115. Сучасна практика формування та напрями підвищення ефективності використання власного капіталу сільськогосподарських підприємств.
116. Сучасний стан та перспективи удосконалення прибуткового оподаткування фізичних осіб.
117. Сучасні форми організації розрахунково-касового обслуговування в комерційних банках України.
118. Технологія інтернет-банкінгу та ефективність від її застосування комерційним банком.
119. Управління активами страхових компаній та шляхи його удосконалення.
120. Управління активними операціями комерційного банку та шляхи його удосконалення.
121. Управління вартістю і структурою капіталу підприємства та шляхи його удосконалення.
122. Управління власним капіталом підприємства та шляхи його удосконалення.
123. Управління грошовими потоками суб'єктів господарювання та шляхи його удосконалення.
124. Управління дебіторською заборгованістю підприємств та шляхи його удосконалення.
125. Управління дебіторською і кредиторською заборгованістю підприємств та шляхи його удосконалення.
126. Управління діловою активністю та його місце у фінансовому менеджменті підприємства.
127. Управління діяльністю комерційного банку та шляхи його удосконалення.
128. Управління доходами та витратами комерційного банку.
129. Управління запасами на підприємстві та шляхи його удосконалення.
130. Управління зобов'язаннями комерційного банку.
131. Управління інвестиційним портфелем комерційного банку та шляхи його удосконалення.

132. Управління інвестиційним ризиком та шляхи його подолання на підприємстві.
133. Управління інвестиційно-інноваційним розвитком аграрних підприємств.
134. Управління інвестиційною діяльністю банків на фондовому ринку.
135. Управління інвестиційною діяльністю підприємств аграрної сфери.
136. Управління інвестиційною діяльністю страхових компаній та шляхи його удосконалення.
137. Управління капіталом комерційних банків та шляхи його удосконалення.
138. Управління капіталом підприємства та підвищення його ефективності.
139. Управління капіталом страхових компаній та шляхи його удосконалення.
140. Управління комісійно-посередницькими операціями комерційного банку.
141. Управління кредитним портфелем комерційного банку.
142. Управління ліквідністю комерційного банку та шляхи його вдосконалення.
143. Управління необоротними активами на підприємствах та шляхи його удосконалення.
144. Управління оборотним капіталом підприємства та напрями його вдосконалення.
145. Управління оборотними активами страхових компаній.
146. Управління пасивними операціями комерційного банку.
147. Управління платоспроможністю та кредитоспроможністю підприємства.
148. Управління портфелем цінних паперів комерційного банку.
149. Управління прибутком підприємства та напрями його удосконалення.
150. Управління прибутком страхової компанії та напрями його удосконалення.
151. Управління прибутком та шляхи підвищення інвестиційної привабливості підприємств аграрної сфери.
152. Управління рентабельністю та діловою активністю страхової компанії.
153. Управління ризиками у системі економічної безпеки фінансово-кредитних установ.
154. Управління фінансами малих підприємств та напрями його удосконалення.
155. Управління фінансовими результатами діяльності підприємства.
156. Управління фінансовими результатами діяльності страхової компанії.
157. Управління фінансовими ресурсами комерційного банку.

158. Управління фінансовими ресурсами сільськогосподарських підприємств та шляхи його покращення.
159. Управління фінансовими ризиками комерційних банків.
160. Управління фінансовими ризиками в фінансово-господарській діяльності підприємства.
161. Управління фінансово-економічною безпекою підприємства: стан та перспективи.
162. Управління фінансовою безпекою комерційного банку.
163. Управління фінансовою діяльністю підприємства та шляхи його удосконалення.
164. Управління фінансовою діяльністю страховика та напрями його удосконалення.
165. Управління фінансовою стійкістю підприємства та шляхи її забезпечення.
166. Фінансова звітність як інструмент фінансового аналізу й управління фінансами підприємства.
167. Фінансова стійкість комерційного банку: проблеми забезпечення і управління.
168. Фінансова стійкість страхових компаній та її забезпечення.
169. Фінансова стійкість суб'єктів господарювання та шляхи її покращення.
170. Фінансове забезпечення діяльності підприємств житлово-комунального господарства.
171. Фінансове забезпечення інвестиційного проєкту підприємства.
172. Фінансове забезпечення інноваційної діяльності суб'єктів підприємництва.
173. Фінансове забезпечення процесів релокації та відновлення підприємств.
174. Фінансове забезпечення стратегії розвитку підприємства.
175. Фінансове планування та його роль в управлінні підприємством.
176. Фінансовий аналіз діяльності комерційного банку як основа банківського менеджменту.
177. Фінансовий контролінг на підприємстві та його удосконалення.
178. Фінансовий менеджмент комерційного банку та напрями його удосконалення.
179. Фінансовий механізм банкрутства в аграрних підприємствах.
180. Фінансовий механізм державного соціального страхування працівників аграрних підприємств.
181. Фінансовий механізм пенсійного забезпечення та шляхи його удосконалення.
182. Фінансовий механізм соціального страхування та напрями його оптимізації.
183. Фінансові аспекти антикризового управління підприємством.
184. Фінансові аспекти управління витратами аграрних підприємств.

185. Фінансові аспекти управління капіталом підприємства.
186. Фінансові аспекти управління прибутком сільськогосподарського підприємства.
187. Фінансові аспекти формування необоротних активів підприємства.
188. Фінансові аспекти формування та використання власного капіталу підприємств.
189. Фінансові аспекти формування та напрями підвищення ефективності використання основних засобів аграрних підприємств.
190. Фінансові аспекти формування та підвищення ефективності використання активів аграрних товаровиробників.
191. Фінансові аспекти формування та підвищення ефективності використання необоротних активів сільськогосподарських підприємств.
192. Фінансові аспекти формування та підвищення ефективності використання оборотних активів сільськогосподарських підприємств.
193. Фінансові індикатори результативності корпорацій у сучасних умовах.
194. Фінансові результати діяльності підприємства та інноваційні шляхи їх підвищення.
195. Фінансові результати діяльності страховика: формування та управління.
196. Фінансові результати комерційного банку: формування та управління.
197. Фінансові ризики комерційного банку і управління ними.
198. Фінансові ризики підприємств в умовах воєнної економіки та шляхи їх мінімізації.
199. Фінансові ризики суб'єктів господарювання та управління ними.
200. Фінансово-інвестиційне забезпечення стартап-проектів.
201. Фінансування діяльності підприємств за рахунок власного капіталу.
202. Фінансування підприємства у системі антикризового управління.
203. Формування і використання прибутку підприємства.
204. Формування і використання фінансових ресурсів місцевих бюджетів та їх фінансове вирівнювання.
205. Формування і використання фінансових ресурсів підприємства.
206. Формування інвестиційного портфеля та оцінка його ефективності.
207. Формування оптимальної структури активів та пасивів банку.
208. Формування системи фінансово-економічної безпеки аграрного підприємства.

ДОДАТОК Б

ЗРАЗОК ЗАЯВИ ДЛЯ ВИБОРУ ТЕМИ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ ТА НАУКОВОГО КЕРІВНИКА

Завідувачу кафедри фінансів, банківської
справи та страхування Олексію ЗОРІ
здобувача вищої освіти
за освітньо-професійною програмою
Фінанси, банківська справа, страхування та
фондовий ринок
другого (магістерського) рівня вищої
освіти
спеціальності 072 Фінанси, банківська
справа, страхування та фондовий ринок
денної форми здобуття освіти

_____
(П.І.П.)

ЗАЯВА

Прошу Вас:

- призначити науковим керівником кваліфікаційної роботи —

_____
_____
_____
(П.І.П., науковий ступінь, вчене звання наукового керівника)

- затвердити тему кваліфікаційної роботи «_____

_____
_____
(назва теми)

- базою для виконання кваліфікаційної роботи визначити _____

_____
(повна назва підприємства (установи, організації), на матеріалах якого виконується кваліфікаційна робота)

ЗДОБУВАЧ ВИЩОЇ ОСВІТИ:

«__» _____ 20_ року

_____
(підпис)

_____
(Власне ім'я ПРИЗВИЩЕ.)

НАУКОВИЙ КЕРІВНИК:

«__» _____ 20_ року

_____
(підпис)

_____
(Власне ім'я ПРИЗВИЩЕ.)

ДОДАТОК В

ПАКЕТ СУПРОВІДНИХ ДОКУМЕНТІВ (ФОРМИ БЛАНКІВ)

ДО ОФОРМЛЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

здобувача вищої освіти за освітньо-професійною програмою

Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

другого (магістерського) рівня вищої освіти

спеціальності 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

галузь знань 07 Управління та адміністрування

Форма титульного аркуша до кваліфікаційної роботи
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет обліку та фінансів
Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття ступеня вищої освіти
Магістр

на тему: «_____»

Виконав: здобувач вищої освіти
за освітньо-професійною програмою
Фінанси, банківська справа, страхування
та фондовий ринок
другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціальності 072 Фінанси, банківська
справа, страхування та фондовий ринок
групи _____

Прізвище та ініціали здобувача вищої освіти
Керівник: _____
Прізвище та ініціали керівника

Рецензент: _____
Прізвище та ініціали рецензента

Полтава 20__ року

Орієнтовна форма завдання на кваліфікаційну роботу
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет обліку та фінансів
Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

Освітньо-професійна програма
Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
спеціальність 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий
ринок
рівень вищої освіти другий (магістерський)

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри

_____
(підпис)

_____
(Власне ім'я та ПРИЗВИЩЕ)

«__» «_____» 20__ року

З А В Д А Н Н Я
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ

_____
(Прізвище, ім'я та по-батькові здобувача вищої освіти)

1. Тема роботи: «_____»
_____»,

керівник роботи _____
(науковий ступінь, вчене звання, посада, прізвище, ім'я, по-батькові керівника роботи)

Затверджено засіданням кафедри протокол №__ від «__» «_____» 20__ р.

2. Строк подання здобувачем вищої освіти роботи «__» «_____» 20__ р.

3. Вихідні дані до роботи:

_____
_____

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити):

Розділ 1. _____

Розділ 2. _____

Розділ 3. _____

5. Перелік графічного матеріалу: схеми, рисунки, графіки, діаграми за темою та об'єктом дослідження

6. Дата видачі завдання: «__» «_____» 20__ р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів виконання кваліфікаційної роботи	Термін виконання етапів роботи	Примітка
1	Вибір і затвердження теми роботи.		
2	Затвердження завдання на кваліфікаційну роботу, узгодження плану		
3	Опрацювання літературних джерел		
4	Збір, вивчення і обробка інформації, необхідної для виконання роботи		
5	Виконання теоретичного розділу роботи		
6	Виконання аналітичних розділів роботи		
7	Оформлення тексту роботи		
8.	Перевірка на наявність текстових запозичень з інших джерел		
9	Попередній захист роботи на кафедрі		
10	Доопрацювання роботи з урахуванням зауважень і пропозицій		
11	Нормо-контроль		
12	Захист кваліфікаційної роботи		

Здобувач вищої освіти

_____

(підпис)

_____

(Власне ім'я та ПРІЗВИЩЕ здобувача вищої освіти)

Керівник роботи

_____

(підпис)

_____

(Власне ім'я та ПРІЗВИЩЕ керівника кваліфікаційної роботи)

Форма Подання голові екзменаційної комісії щодо захисту кваліфікаційної роботи

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ПОДАННЯ
ГОЛОВІ ЕКЗАМЕНАЦІЙНОЇ КОМІСІЇ
ЩОДО ЗАХИСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Направляється здобувач вищої освіти _____
(прізвище та ініціали)

до захисту кваліфікаційної роботи за освітньо-професійною програмою Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок спеціальності 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок на тему: _____
(назва теми)

затверджені наказом ПДАУ від «__» «_____» 20__ року № «_____»
Кваліфікаційна робота і рецензія додаються.

Декан факультету _____

(підпис)

Олександр БЕЗКРОВНИЙ

Довідка про успішність

_____ за період навчання на факультеті обліку та фінансів
(Прізвище та ініціали здобувача вищої освіти)

з 20__ року до 20__ року повністю виконав навчальний план за освітньо-професійною програмою з таким розподілом оцінок за:

4- баловою шкалою: відмінно __%, добре __%, задовільно __%;
шкалою ЄКТС: А __%; В __%; С __%; D __%; E __%.

Методист факультету _____

(підпис)

(Власне ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

Висновок керівника кваліфікаційної роботи

Здобувач вищої освіти _____

_____
_____
_____

Керівник кваліфікаційної роботи _____
(підпис) (Власне ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

«__» _____ 20__ року

Висновок кафедри про кваліфікаційну роботу

Кваліфікаційна робота розглянута. Здобувач вищої освіти _____
(Прізвище та ініціали)

допускається до захисту даної роботи перед екзменаційною комісією.

Відповідальний за нормо-контроль _____

(підпис)

(Власне ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

«__» _____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____

(підпис)

(Власне ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

«__» _____ 20__ р.

Форма замовлення на виконання теми кваліфікаційної роботи

Штатн або фірмовий бланк

Декану факультету обліку та фінансів
Полтавського державного аграрного університету

З А М О В Л Е Н Н Я

Керівництво _____ «_____» м. _____
просить закріпити за здобувачем вищої освіти денної форми здобуття освіти за
освітньо-професійною програмою Фінанси, банківська справа, страхування та
фондовий ринок другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності
072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
_____ наступну тему кваліфікаційної роботи:

(Прізвище, ім'я, по-батькові здобувача вищої освіти)

«_____».

Підприємство забезпечить здобувача вищої освіти необхідною
інформацією щодо діяльності підприємства в межах теми дослідження.

Отримані результати, висновки можуть бути прийняті до впровадження.

Керівник _____
повне найменування посади

М. П. _____
(підпис)

_____ (Власне ім'я та ПРИЗВИЩЕ)

«__» «_____» 20__ року

Форма відгуку підприємства (установи, організації) на кваліфікаційну роботу

В І Д Г У К

підприємства (установи, організації)

на кваліфікаційну роботу здобувача вищої освіти

за освітньо-професійною програмою Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

другого (магістерського) рівня вищої освіти

спеціальності 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок факультету обліку та фінансів

Полтавського державного аграрного університету

Іванова Івана Івановича

на тему: «_____»

виконану на кафедрі фінансів, банківської справи та страхування під керівництвом _____

(науковий ступінь, вчене звання, посада, Власне ім'я Прізвище)

Кваліфікаційна робота *Іванова І. І.* за своїм змістом та оформленням представляє собою закінчене дослідження на актуальну тему та містить достовірну інформацію щодо діяльності підприємства. Використані в роботі дані взяті з дозволу керівництва підприємства.

Теоретичні та практичні розділи *кваліфікаційної роботи* присвячені дослідженню _____

У кваліфікаційній роботі досліджено перспективні напрямки удосконалення _____

Позитивним надбанням кваліфікаційної роботи є дослідження автора, що сприяли розробці конкретних рекомендацій, втілення яких в практичну діяльність досліджуваного підприємства сприятиме удосконаленню _____

Окремо у кваліфікаційній роботі обґрунтовано _____

Науковий підхід у кваліфікаційній роботі підтверджується наявністю схем, рисунків, графіків та використанням аналітичних і графічних методів дослідження.

В цілому в розрізі розділів означені завдання кваліфікаційної роботи виконано, поставлена мета досягнута. Кваліфікаційна робота відповідає вимогам освітньої програми Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок спеціальності 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок, має практичну спрямованість та рекомендується до захисту перед екзаменаційною комісією.

Керівник _____
повне найменування посади

М. П. _____
(підпис)

_____
(Власне ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

«__» «_____» 20__ року

Форма рецензії на кваліфікаційну роботу

РЕЦЕНЗІЯ

на кваліфікаційну роботу здобувача вищої освіти
за освітньо-професійною програмою Фінанси, банківська справа, страхування
та фондовий ринок
другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціальності 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
факультету обліку та фінансів
Полтавського державного аграрного університету
Іванова Івана Івановича

на тему: «_____»
виконану на кафедрі фінансів, банківської справи та страхування під
керівництвом _____
(науковий ступінь, вчене звання, посада, Власне ім'я Прізвище)

Кваліфікаційна робота за своєю структурою сприяє всебічному розкриттю
обраної актуальної теми та виконанню одержаного завдання.

За структурно-логічною побудовою та технічним оформленням
кваліфікаційної роботи відповідає вимогам, що висуваються перед
випускниками спеціальності 072 Фінанси, банківська справа, страхування та
фондовий ринок.

Для розкриття обраної теми автором опрацьовано значний обсяг наукових
праць _____

Автору вдалося дослідити значне коло наукових праць як вітчизняних так
і зарубіжних вчених, що стосуються теорії та практики _____

Аналітична частина роботи втілює результати досліджень _____

У кваліфікаційній роботі автором використано ряд методів наукових
досліджень, а саме _____. Наочність
результатів отриманих в роботі підтверджується рисунками, графіками та
діаграмами.

Результатами проведених автором у кваліфікаційній роботі досліджень є
наявність конкретних рекомендацій, втілення яких в практичну діяльність
_____ «_____» сприятиме вдосконаленню _____

Слід відзначити деякі недоліки роботи: _____

Таким чином, кваліфікаційна робота втілює спроби самостійних досліджень і рекомендується до захисту перед екзаменаційною комісією. Автор кваліфікаційної роботи Іванов І.І. заслуговує присвоєння кваліфікації Магістр фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

Рекомендована оцінка _____.

Рецензент: _____
(Власне ім'я, Прізвище, науковий ступінь, вчене звання, посада та місце роботи рецензента)

Освіта рецензента: _____
(назва закладу вищої освіти, спеціальність)

_____
(підпис)

«__» «_____» 20__ року

ДОДАТОК Г

ОРІЄНТОВНІ ПЛАНИ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ

У всіх планах передбачаються наступні структурні компоненти:

Вступ

Розділ 1*

Розділ 2

Розділ 3

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

*кожен розділ кваліфікаційної роботи рекомендовано поділяти на два (в окремих випадках на три) параграфи

Активи підприємства та ефективність управління ними

Розділ 1. Науково-методичні основи ефективності використання активів та управління ними

1.1. Економічний зміст та класифікація активів. Система показників та методи оцінки ефективності використання активів

1.2. Сутність та напрями удосконалення управління активами

Розділ 2. Аналіз ефективності використання активів підприємства

2.1. Оцінка складу, структури та динаміки майна

2.2. Аналіз ефективності використання необоротних і оборотних активів

Розділ 3. Шляхи підвищення ефективності управління активами підприємства

3.1. Розробка стратегії управління активами

3.2. Оптимізація структури активів та її вплив на фінансовий стан підприємства

Аналіз кредитоспроможності підприємства та напрями її покращення

Розділ 1. Науково-методичні основи аналізу кредитоспроможності суб'єктів господарювання

1.1. Сутність кредитоспроможності та необхідність її оцінки

1.2. Характеристика методичних підходів до аналізу кредитоспроможності підприємств

Розділ 2. Аналіз кредитоспроможності підприємства

2.1. Комплексна оцінка фінансового стану та діагностика кредитоспроможності

2.2. Аналіз ефективності проєктів, що кредитуються, та оцінка кредитних ризиків

Розділ 3. Напрямки вдосконалення аналізу кредитоспроможності позичальника

3.1. Перспективи оптимізації методики оцінювання кредитоспроможності підприємств

3.2. Шляхи удосконалення взаємовідносин фінансово-кредитних установ з підприємствами-позичальниками щодо оцінки кредитоспроможності

Бюджетування в системі оперативного фінансового планування на підприємствах Розділ 1. Теоретичні основи бюджетування на підприємстві 1.1. Загальна схема та принципи бюджетування 1.2. Система бюджетів на підприємстві Розділ 2. Бюджетування на підприємстві 2.1. Визначення потреби підприємства в капіталі 2.2. Планування фінансових показників Розділ 3. Шляхи покращення процесу бюджетування на підприємстві 3.1. Оптимізація структури капіталу та ефект фінансового лівериджу 3.2. Бюджетний контроль та аналіз відхилень
Брокерська діяльність з цінними паперами у сучасних умовах Розділ 1. Теоретико-методичні здійснення професійної діяльності з торгівлі цінними паперами 1.1. Торговці цінними паперами як професійні учасники фондового ринку 1.2. Інформаційне забезпечення діяльності торговців цінними Розділ 2. Оцінка брокерської діяльності торговців цінними паперами 2.1. Аналіз брокерської діяльності з цінними паперами 2.2. Біржова та позабіржова діяльності на фондовому ринку Розділ 3. Напрямки розвитку брокерської діяльності торговців цінними паперами 3.1. Зарубіжний досвід у сфері надання послуг з торгівлі цінними паперами 3.2. Напрями розвитку діяльності торговців цінними паперами на вітчизняному фондовому ринку.
Грошові потоки підприємства та шляхи їх оптимізації Розділ 1. Теоретичні аспекти руху грошових коштів господарюючого суб'єкта 1.1. Сутність грошових потоків, їх класифікація та принципи на підприємстві 1.2. Теоретичні аспекти управління грошовими потоками на підприємстві Розділ 2. Управління структурою грошових потоків на підприємстві 2.1. Аналіз та оцінка основних грошових потоків на підприємстві 2.2. Прогнозування грошових потоків як основний інструмент управління їхньою структурою Розділ 3. Напрямки оптимізації руху грошових коштів 3.1. Методи оптимізації грошових потоків підприємства 3.2. Шляхи збільшення грошових надходжень підприємства
Депозитні ресурси банку та ефективність управління ними Розділ 1. Теоретико-методичні аспекти формування депозитних ресурсів у банку 1.1. Теоретико-методологічні основи депозитних ресурсів і управління ними 1.2. Роль банків і державних інституцій у формуванні депозитних ресурсів підприємства Розділ 2. Оцінка формування депозитних рахунків та оцінка ефективності інвестиційної діяльності підприємства

2.1. Особливості формування депозитних ресурсів банків та фінансової поведінки вкладників
2.2. Моніторинг банківських депозитів та управління депозитними ресурсами банків
Розділ 3. Шляхи покращення управління депозитними ресурсами банків
3.1. Удосконалення управління депозитними ресурсами банків
3.2. Основні заходи поліпшення оптимізації управління депозитними ресурсами банків і підвищення довіри до них
Джерела формування інвестиційних ресурсів та шляхи їх оптимізації
Розділ 1. Теоретичні основи джерел формування інвестиційних ресурсів
1.1. Проблеми фінансового забезпечення інвестиційного процесу в сучасній економічній літературі
1.2. Фінансові ресурси інвестування та інструменти залучення капіталу
Розділ 2. Джерела формування інвестиційних ресурсів
2.1. Визначення вартості і структури капіталу господарства та формування інвестиційного задуму для підприємства
2.2. Структура джерел фінансування інвестиційного проєкту підприємства та оцінка ефективності його фінансування
Розділ 3. Шляхи оптимізації джерел фінансування інвестиційних проєктів в аграрній сфері
3.1. Оптимізація джерел формування інвестиційних ресурсів
3.2. Напрями вдосконалення методики оцінки ефективності інвестиційного проєкту
Джерела формування та ефективність використання фінансових ресурсів суб'єкта господарювання
Розділ 1. Економічна природа фінансових ресурсів
1.1. Теоретичні основи функціонування фінансових ресурсів
1.2. Методологічні аспекти оцінки ефективності використання фінансових ресурсів
Розділ 2. Аналіз джерел формування та оцінка ефективності використання фінансових ресурсів підприємства
2.1. Характеристика структури та джерел формування фінансових ресурсів підприємства
2.2. Аналіз ефективності використання фінансових ресурсів
Розділ 3. Напрямки вдосконалення джерел формування та підвищення ефективності використання фінансових ресурсів підприємницьких структур
3.1. Оптимізація джерел формування фінансових ресурсів
3.2. Шляхи підвищення ефективності використання фінансових ресурсів підприємства
Державне фінансування інвестиційної діяльності підприємств та напрями його удосконалення
Розділ 1. Теоретичні засади державного фінансування інвестиційної діяльності підприємств
1.1. Інвестиційна діяльність як основа розвитку підприємств

1.2. Форми та інструменти державного фінансування інвестиційної діяльності підприємств   Розділ 2. Аналіз державного фінансування інвестиційної діяльності підприємств   2.1. Тенденції фінансового забезпечення інвестиційної діяльності підприємства   2.2. Аналіз інституційного середовища державного фінансування інвестиційної діяльності підприємств   Розділ 3. Перспективні напрямки розвитку державного фінансування інвестиційної діяльності підприємств   3.1. Шляхи підвищення ефективності державного фінансування інвестиційної діяльності підприємств   3.2. Удосконалення інструментарію реалізації державно-приватного партнерства
Діагностика банкрутства підприємства та розробка програми його фінансового оздоровлення   Розділ 1. Економіко-правові аспекти банкрутства та санації підприємств   1.1. Економічна сутність та зміст банкрутства підприємств   1.2. Організаційно-правовий механізм банкрутства та санації підприємств та методичний інструментарій його діагностики   Розділ 2. Діагностика банкрутства підприємства та розробка плану санації   2.1. Аналіз системи показників оцінки фінансового стану підприємства   2.2. Діагностика банкрутства сільськогосподарських підприємств   Розділ 3. Удосконалення організаційно-економічного механізму фінансової стабілізації аграрних підприємств при загрозі банкрутств   3.1. Вдосконалення методики діагностики ймовірності банкрутства   3.2. Розробка плану санації сільськогосподарських підприємств
Діагностика кризових явищ на підприємстві та шляхи їх подолання   Розділ 1. Теоретичні основи оцінки кризової ситуації на підприємстві   1.1. Фінансова криза та банкрутство підприємства: сутність, причини виникнення, їх взаємозв'язок та взаємообумовленість   1.2. Методи прогнозування ймовірності можливого банкрутства підприємства, що застосовуються у вітчизняній та зарубіжній практиці   Розділ 2. Діагностика кризових явищ на підприємстві та дослідження чинників, що їх обумовлюють   2.1. Методи діагностики кризових явищ на рівні господарюючого суб'єкта   2.2. Економічний зміст та порядок проведення санації підприємства   Розділ 3. Шляхи активізації діяльності сільськогосподарських товаровиробників   3.1. Удосконалення механізму фінансової стабілізації   3.2. Програма антикризових заходів
Залучення банківських кредитів для формування фінансових ресурсів підприємства   Розділ 1. Теоретичні основи банківського кредитування підприємства

1.1. Фінансові ресурси підприємства та джерела їх формування   1.2. Необхідність та сутність банківського кредитування господарюючих суб'єктів   1.3. Сучасні проблеми кредитування підприємств агропромислового комплексу   Розділ 2. Характеристика механізму залучення кредитних ресурсів   2.1. Аналіз джерел фінансових ресурсів підприємства   2.2. Умови та порядок отримання банківських кредитів господарюючими суб'єктами   2.3. Оцінка кредитоспроможності підприємства   Розділ 3. Шляхи вдосконалення кредитування підприємств   3.1. Оптимізація структури фінансових ресурсів для підвищення ефективності їх використання   3.2. Вдосконалення механізму залучення банківських кредитів для формування фінансових ресурсів
Інвестиційна діяльність підприємства та шляхи її удосконалення   Розділ 1. Теоретичні основи інвестиційної діяльності підприємств   1.1. Економічна сутність інвестиційної діяльності та її складові   1.2. Організаційно-правове забезпечення інвестиційної діяльності підприємств   Розділ 2. Інвестиційна діяльність підприємства та оцінка її ефективності   2.1. Загальна характеристика інвестиційної діяльності господарства   2.2. Оцінка ефективності реальних інвестицій підприємства   Розділ 3. Шляхи удосконалення інвестиційної діяльності підприємств   3.1. Потенційні шляхи розширення інвестиційної діяльності підприємств   3.2. Розробка плану удосконалення управління інвестиційною діяльністю
Інвестиційні ризики, їх аналіз та шляхи зменшення   Розділ 1. Теоретичні аспекти інвестиційних ризиків підприємств та методи їх оцінки   1.1. Економічна сутність інвестиційних ризиків та їх класифікація   1.2. Система показників оцінки інвестиційних ризиків   Розділ 2. Оцінка інвестиційних ризиків підприємства та їх впливу на фінансовий стан   2.1. Оцінка портфеля інвестиційних ризиків підприємства   2.2. Оцінка ризику інвестиційного проєкту   Розділ 3. Шляхи підвищення ефективності управління інвестиційними ризиками на підприємстві   3.1. Розробка стратегії управління інвестиційними ризиками підприємства   3.2. Моделювання процесу прийняття рішення стосовно інвестування з використанням детермінованих методів
Контролінг фінансових ризиків на підприємстві   Розділ 1. Теоретико-методичні основи контролінгу фінансових ризиків на підприємстві   1.1. Економічна сутність та природа фінансового ризику   1.2. Особливості контролінгу фінансових ризиків на підприємстві

Розділ 2. Аналіз фінансових ризиків у системі контролінгу на підприємствах   2.1. Оцінка фінансових ризиків підприємства з використанням сучасних інструментів контролінгу   2.2. Ризиків фінансового стану підприємства та діагностика банкрутства в процесі контролінгу фінансових ризиків   Розділ 3. Напрямки подальшого розвитку системи контролінгу фінансових ризиків підприємства   3.1. Основні напрями підвищення ефективності контролю фінансових ризиків підприємства   3.2. Підходи до інтеграції ризик-менеджменту в систему стратегічного управління
Кредитні операції комерційних банків та напрями їх удосконалення   Розділ 1. Теоретичні основи банківського кредитування   1.1. Необхідність, сутність та особливості кредитних відносин   1.2. Банківські кредити: ознаки, характеристика та класифікація   Розділ 2. Аналіз та оцінка ефективності кредитних операцій комерційного банку   2.1. Процедура надання кредитних ресурсів   2.2. Аналіз ефективності кредитних операцій комерційного банку   Розділ 3. Шляхи удосконалення кредитної діяльності банківських установ   3.1. Засоби збільшення доходності кредитних операцій банку   3.2. Мінімізація кредитних ризиків банківської установи
Непрямі податки та їх вплив на фінансово-господарську діяльність підприємств   Розділ 1. Теоретичні основи непрямого оподаткування суб'єктів господарювання   1.1. Економічна сутність непрямих податків, їх функції та роль в податковій системі   1.2. Особливості функціонування спеціальних режимів оподаткування ПДВ   Розділ 2. Сучасна практика непрямого оподаткування підприємств   2.1. Особливості оподаткування виробленої продукції податком на додану вартість   2.2. Оцінка впливу непрямих податків на фінансові результати   Розділ 3. Перспективи удосконалення системи непрямого оподаткування підприємств   3.1. Оптимізація впливу непрямих податків на фінансовий стан підприємств   3.2. Шляхи реформування системи непрямого оподаткування в сучасних умовах
Оподаткування доходів фізичних осіб та перспективи його вдосконалення   Розділ 1. Науково-теоретичні основи сучасної системи оподаткування доходів фізичних осіб   1.1. Сутність та проблеми оподаткування доходів фізичних осіб   1.2. Історичний розвиток системи особистого оподаткування

1.3. Нормативно-правове регламентування справляння податку з доходів фізичних осіб
Розділ 2. Порядок формування та стягнення податку з доходів фізичних осіб
2.1. Порядок нарахування і сплати податку на доходи фізичних осіб
2.2. Особливості подачі звітності по податку на доходи фізичних осіб
Розділ 3. Шляхи удосконалення наявного порядку прибуткового оподаткування громадян
3.1. Напрями реформування прибуткового оподаткування фізичних осіб
3.2. Зарубіжний досвід прибуткового оподаткування громадян для оптимізації існуючих механізмів справляння податку на доходи фізичних осіб
Оподаткування аграрних підприємств та напрями його удосконалення
Розділ 1. Сутність і значення справляння податків в сільськогосподарських підприємствах
1.1. Сутність податків, їх функції та значення
1.2. Особливості оподаткування сільськогосподарських підприємств
Розділ 2. Стан оподаткування аграрних товаровиробників
2.1. Єдиний податок, порядок його нарахування та сплати
2.2. Особливості нарахування та сплати податку на додану вартість
2.3. Оподаткування доходів працівників сільськогосподарських підприємств
Розділ 3. Шляхи вдосконалення оподаткування сільськогосподарських підприємств
3.1. Перспективи удосконалення спеціальних режимів оподаткування ПДВ сільськогосподарських товаровиробників
3.2. Напрями покращення режиму прямого оподаткування аграрних підприємств
Особливості фінансової діагностики в управлінні корпоративним підприємством
Розділ 1. Теоретичні основи фінансової діагностики в управлінні корпоративним підприємством
1.1. Роль фінансової діагностики в управлінні корпоративним підприємством
1.2. Концептуальні засади фінансової діагностики в управлінні
Розділ 2. Організаційно-методичне забезпечення фінансової діагностики в управлінні корпоративним підприємством
2.1. Аналіз факторів впливу на потенціал створення вартості корпоративного підприємства
2.2. Індикатори моментної вартості як джерела ліквідності та забезпечення фінансової стійкості економічного розвитку підприємства
Розділ 3. Напрями вдосконалення фінансової діагностики в управлінні корпоративним підприємством
3.1. Фінансового контролінгу потенціалу створення вартості корпоративного підприємства
3.3. Діагностика ефективності діяльності корпорацій на основі фінансового менеджменту

Податкове планування у контексті узгодження інтересів економічних агентів

Розділ 1. Теоретико-методичні основи податкового планування

1.1. Підходи до визначення сутності податкового планування

1.2. Податкове планування в системі узгодження інтересів економічних агентів

Розділ 2. Аналіз методики податкового планування у контексті узгодження суспільних та приватних інтересів

2.1. Організаційно-інформаційне забезпечення податкового планування

2.2. Аналіз узгодження інтересів економічних агентів у податковому плануванні

Розділ 3. Корпоративне податкове планування в системі узгодження суспільних і приватних інтересів

3.1. Концепція податкового планування на мікрорівні

3.2. Покращення ефективності корпоративного податкового планування

Рентабельність підприємства та перспективи її підвищення

Розділ 1. Теоретико-методичні аспекти ефективності господарської діяльності

1.1. Сутність ефективності як економічної категорії

1.2. Рентабельність виробництва та показники, що її характеризують

Розділ 2. Оцінка рентабельності господарюючого суб'єкта

2.1. Оцінка рентабельності підприємства

2.2. Аналіз факторів, що впливають на рівень рентабельності

Розділ 3. Обґрунтування шляхів підвищення прибутковості підприємства

3.1. Заходи збільшення доходів діяльності підприємства та напрями скорочення витрат підприємства

3.2. Шляхи підвищення ефективності діяльності та рівня рентабельності

Система підтримки прийняття рішень для обґрунтування операцій на фондовій біржі

Розділ 1. Теоретико-методичні аспекти системи підтримки прийняття рішень при виконанні торгівельних операцій на фондовій біржі

1.1. Функціонування системи підтримки прийняття рішень для обґрунтування операцій на фондовій біржі

1.2. Методи, моделі торгівельних індикаторів та портфелів цінних паперів

Розділ 2. Аналіз сучасних тенденцій розвитку фондового ринку

2.1. Оцінка діяльності фондової біржі

2.2. Основні моделі забезпечення системи підтримки прийняття рішень для обґрунтування операцій на фондовій біржі

Розділ 3. Шляхи покращення системи підтримки прийняття рішень для обґрунтування операцій на фондовій біржі

3.1. Оптимізаційна модель прийняття управлінських рішень при виконанні торгівельних операцій на фондовій біржі

3.2. Удосконалення системи підтримки прийняття рішень при виконанні торгівельних операцій на фондовій біржі

Система управління активами і пасивами комерційного банку

Розділ 1. Теоретико-методологічні основи управління активами і пасивами комерційного банку

1.1. Еволюція підходів до управління активами і пасивами банківських установ

2.1. Сутність і зміст концепції інтегрованого підходу до управління активами і пасивами банку

Розділ 2. Характеристика системи управління активами і пасивами банківської установи

2.1. Аналіз активів і пасивів комерційного банку

2.2. Оцінка аналітичних показників реалізації інтегрованого підходу до управління активами і пасивами банку

Розділ 3. Шляхи вдосконалення системи управління активами і пасивами банківської установи

3.1. Вдосконалення методів управління активами і пасивами банку

3.2. Реалізація стратегії управління активами і пасивами комерційного банку

Управління вартістю і структурою капіталу підприємства та шляхи його удосконалення

Розділ 1. Сутність капіталу підприємства як економічної категорії та принципи його формування

1.1. Економічна сутність капіталу і особливості процесу його формування і використання

1.2. Функції і механізм управління капіталом підприємства

Розділ 2. Управління вартістю та структурою капіталу на підприємстві

2.1. Управління та оцінка вартості капіталу підприємства

2.2. Політика формування власних фінансових ресурсів та залучення капіталу підприємством

Розділ 3. Шляхи підвищення ефективності управління капіталом підприємства

3.1. Оцінка фінансового левериджу та оптимізація структури капіталу

3.2. Розробка політики удосконалення управління формуванням і використанням капіталу

Управління власним капіталом підприємства та шляхи його удосконалення

Розділ 1. Теоретичні основи управління власним капіталом підприємства

1.1. Економічна сутність власного капіталу підприємства, його класифікація та система показників оцінки

1.2. Сутність та напрями управління власним капіталом підприємства

Розділ 2. Оцінка власного капіталу підприємства та стану управління ним

2.1. Оцінка власного капіталу підприємства

2.2. Аналіз ефективності управління власним капіталом

Розділ 3. Напрями удосконалення управління власним капіталом підприємства

3.1. Розробка стратегії управління власним капіталом підприємства

3.2. Оптимізація джерел формування капіталу підприємства

Управління дебіторською заборгованістю підприємств та шляхи його удосконалення   Розділ 1. Теоретичні основи розрахункових взаємовідносин між суб'єктами господарювання   1.1. Сутність і значення дебіторської заборгованості   1.2. Зміст управління дебіторською заборгованістю в активах підприємства   Розділ 2. Управління дебіторською заборгованістю підприємств   2.1. Аналіз дебіторської заборгованості та її вплив на фінансовий результат   2.2. Оперативний аналіз та оцінка платоспроможності покупців   Розділ 3. Шляхи удосконалення управління дебіторською заборгованістю підприємств   3.1. Удосконалення управління дебіторською заборгованістю   3.2. Організація контролю в системі управління дебіторською заборгованістю
Управління дебіторською і кредиторською заборгованістю підприємств та шляхи його удосконалення   Розділ 1. Теоретичні основи розрахункових взаємовідносин між суб'єктами господарювання   1.1. Сутність і значення дебіторської і кредиторської заборгованості   1.2. Класифікація зобов'язань суб'єктів господарювання   Розділ 2. Управління дебіторською і кредиторською заборгованістю сільськогосподарських підприємств   2.1. Управління дебіторською заборгованістю на підприємстві   2.2. Управління кредиторською заборгованістю на підприємстві   Розділ 3. Шляхи удосконалення управління дебіторською і кредиторською заборгованістю сільськогосподарських підприємств   3.1. Шляхи прискорення обігу грошових коштів і розрахунків   3.2. Нарощування власних оборотних засобів, як спосіб покращення платіжної дисципліни
Управління діловою активністю та його місце у фінансовому менеджменті підприємства   Розділ 1. Теоретико-методологічні аспекти визначення управління діловою активністю на підприємстві   1.1. Сутність і значення ділової активності   1.2. Зміст управління діловою активністю   Розділ 2. Управління діловою активністю на підприємстві   2.1. Аналіз ділової активності та її вплив на фінансовий результат   2.2. Стан управління діловою активністю   Розділ 3. Шляхи удосконалення управління діловою активністю підприємств   3.1. Прискорення оборотності використання майна та капіталу   3.2. Удосконалення управління діловою активністю
Управління інвестиційною діяльністю банків на фондовому ринку   Розділ 1. Теоретичні основи інвестиційної діяльності банків на фондовому ринку

1.1. Особливості функціонування комерційного банку на фондовому ринку   1.2. Управління інвестиційною діяльністю банків на фондовому ринку   Розділ 2. Оцінка інвестиційної діяльності банку на фондовому ринку   2.1. Оцінка інвестиційної діяльності комерційного банку   2.3. Оцінка підходів до управління портфелем цінних паперів банку   Розділ 3. Перспективи удосконалення управління інвестиційною діяльністю банків на фондовому ринку   3.1. Підходи до управління ризиком в інвестиційній діяльності   3.2. Перспективи розвитку інвестиційної діяльності вітчизняних банків у сучасних умовах
Управління капіталом комерційних банків та шляхи його удосконалення   Розділ 1. Теоретико-методологічні основи формування та управління капіталом комерційного банку   1.1. Особливості формування капіталу банку та його сутність   1.2. Методологічні особливості формування капіталу комерційного банку та управління ним   Розділ 2. Аналіз капіталу банківської установи   2.1. Характеристика та аналіз капіталу банківської установи   2.2. Вплив структури капіталу банку на сферу його діяльності   Розділ 3. Шляхи вдосконалення управління капіталом банку   3.1. Оптимізація структури капіталу   3.2. Запровадження зарубіжних моделей формування банківського капіталу
Управління капіталом підприємства та підвищення його ефективності   Розділ 1. Сутність капіталу як економічної категорії та його значення в господарсько-фінансовій діяльності   1.1. Економічна сутність капіталу і особливості процесу його формування і використання   1.2. Сутність і цілі управління капіталом   Розділ 2. Управління капіталом підприємства   2.1. Оцінка складу і структури капіталу   2.2. Аналіз ефективності використання капіталу підприємства   Розділ 3. Шляхи підвищення ефективності управління капіталом   3.1. Оптимізація структури капіталу   3.2. Розробка політики удосконалення управління формуванням і використанням капіталу
Управління кредитним портфелем комерційного банку   Розділ 1. Теоретико-методологічні основи управління кредитним портфелем комерційного банку   1.1. Сутність, зміст, особливості та класифікація банківських кредитів   1.2. Методологічні особливості формування кредитного портфеля банку та управління ним   Розділ 2. Аналіз кредитного портфеля та кредитної політики комерційного банку   2.1. Характеристика та аналіз кредитного портфеля банківської установи

2.2. Аналіз кредитоспроможності позичальників та управління кредитними ризиками   Розділ 3. Шляхи вдосконалення управління кредитним портфелем банку   3.1. Засоби оптимізації структури кредитного портфеля та розширення його асортименту   3.2. Шляхи мінімізації кредитного ризику в комерційних банках
Управління ліквідністю комерційного банку та шляхи його вдосконалення   Розділ 1. Теоретико-методологічні основи управління ліквідністю банку   1.1. Сутність банківської ліквідності, її приклади і функції   1.2. Особливості управління ліквідністю у банківських установах   Розділ 2. Стан управління ліквідністю банків   2.1. Аналіз ліквідності комерційного банку   2.2. Характеристика методів управління ліквідністю банківської установи   Розділ 3. Напрямки вдосконалення управління ліквідністю банку   3.1. Удосконалення методів управління ліквідністю банку   3.2. Впровадження стратегії управління ліквідністю банківської установи
Управління необоротними активами на підприємствах та шляхи його удосконалення   Розділ 1. Теоретичні основи управління необоротними активами підприємства   1.1. Економічна сутність необоротних активів підприємства   1.2. Зміст і особливості управління необоротними активами   Розділ 2. Організація управління необоротними активами на підприємстві   2.1. Управління складом та структурою необоротних активів підприємства   2.2. Управління джерелами формування необоротних активів підприємства   Розділ 3. Шляхи та резерви покращення управління необоротними активами підприємства   3.1. Оптимізація структури необоротних активів   3.2. Шляхи удосконалення управління необоротними активами підприємства
Управління оборотним капіталом підприємства та напрями його вдосконалення   Розділ 1. Сутність та основи управління оборотними капіталом підприємства   1.1. Економічна сутність оборотного капіталу підприємства   1.2. Зміст та завдання управління оборотним капіталом підприємства   Розділ 2. Управління оборотним капіталом підприємства в умовах трансформації економіки   2.1. Управління складом та структурою оборотного капіталу підприємства   2.2. Управління джерелами формування оборотного капіталу підприємства   Розділ 3. Напрямки вдосконалення управління оборотним капіталом підприємства   3.1. Оптимізація джерел формування оборотного капіталу   3.2. Удосконалення механізму використання оборотного капіталу підприємства

Управління прибутком підприємства та напрямки його удосконалення   Розділ 1. Теоретичні основи управління прибутком господарюючого суб'єкта   1.1. Економічна сутність прибутковості підприємства   1.2. Формування системи показників управління прибутком   Розділ 2. Оцінка прибутковості підприємства та управління нею   2.1. Аналіз прибутковості підприємства   2.2. Особливості управління прибутком на підприємстві   Розділ 3. Основні шляхи вдосконалення управління прибутком підприємств   3.1. Управління операційним прибутком підприємства   3.2. Вдосконалення політики використання прибутку
Управління ризиками в системі економічної безпеки фінансово-кредитних установ   Розділ 1. Теоретичні основи функціонування системи економічної безпеки банківської установи на основі ризик-орієнтованого управління   1.1. Основи функціонування системи економічної безпеки банківської установи та її складові   1.2. Характеристика ризиків та загроз які впливають на економічну безпеку банківської установи   1.3. Особливості управління ризиками в системі економічної безпеки банківської установи   Розділ 2. Оцінка впливу ризиків на функціонування системи економічної безпеки банку   2.1. Оцінка ризиків в системі економічної безпеки банківської установи   2.2. Оцінка рівня фінансової безпеки банку за допомогою застосування інструментарію скоринг-методики та інтегрального показника   Розділ 3. Функціонування та розвиток системи економічної безпеки банківської установи при ризик-орієнтованому управлінні   3.1. Визначення готовності банку до запровадження ризик-орієнтованого управління системою економічної безпеки   3.2. Впровадження новітніх методів ризик-орієнтованого управління при формуванні системи економічної безпеки банківської установи
Управління фінансами малих підприємств та напрями його удосконалення   Розділ 1. Теоретичні основи управління фінансами малих підприємств   1.1. Сутність та характеристика малого бізнесу в Україні   1.2. Специфіка управління фінансами в малих підприємствах   Розділ 2. Організація управління фінансами малого підприємства   2.1. Організація управління активами підприємства   2.2. Оподаткування, кредитування та планування фінансової діяльності підприємства   Розділ 3. Напрями удосконалення управління фінансами малого підприємства   3.1. Шляхи удосконалення фінансової діяльності малого підприємства   3.2. Напрямки поліпшення управління фінансами малих підприємств
Управління фінансовими ризиками комерційних банків

Розділ 1. Теоретичні аспекти управління основними видами фінансових ризиків в комерційних банках   1.1. Сутність та класифікація ризиків комерційного банку та їх характеристика   1.2. Методи управління основними видами фінансових ризиків комерційних банків   Розділ 2. Управління фінансовими ризиками в банківській установі   2.1. Аналіз основних видів фінансових ризиків комерційного банку   2.2. Основні інструменти управління фінансовими ризиками комерційного банку   Розділ 3. Основні напрямки удосконалення управління фінансовими ризиками комерційних банків   3.1. Удосконалення методики визначення критеріїв управління фінансовими ризиками комерційних банків   3.2. Удосконалення основних інструментів управління фінансовими ризиками комерційних банків
Управління фінансовими ризиками в фінансово-господарській діяльності підприємства.   Розділ 1. Науково-методичні основи управління фінансовими ризиками   1.1. Економічний зміст фінансових ризиків, їх класифікація та система показників оцінки   1.2. Сутність управління фінансовим ризиком на підприємстві   Розділ 2. Оцінка фінансових ризиків підприємства та стану управління ними   2.1. Оцінка ризику зниження фінансової стійкості   2.2. Аналіз ризику незбалансованої ліквідності   Розділ 3. Напрями удосконалення управління фінансовими ризиками підприємства   3.1. Управління капіталом з метою удосконалення управління фінансовими ризиками   3.2. Управління оборотними активами з метою удосконалення управління фінансовими ризиками на підприємстві
Управління фінансово-економічною безпекою підприємства: стан та перспективи   Розділ 1. Теоретичні основи управління фінансово-економічною безпекою підприємства   1.1. Економічний зміст і складові елементи фінансово-економічної безпеки підприємства   1.2. Загрози фінансово-економічній безпеці підприємства   1.3. Методичні підходи до оцінки рівня фінансово-економічної безпеки підприємства   Розділ 2. Оцінка рівня фінансово-економічної безпеки підприємства   2.1. Організація роботи служби економічної безпеки на підприємстві   2.2. Аналітичне забезпечення системи показників фінансово-економічної безпеки підприємства   2.3. Оцінка загроз фінансово-економічній безпеці підприємства

Розділ 3. Напрями удосконалені управління фінансово-економічною безпекою підприємства   3.1. Формування механізму управління фінансово-економічною безпекою підприємства.   3.2. Страхові інструменти дотримання фінансово-економічної безпеки підприємства.
Управління фінансовою стійкістю підприємства та шляхи її забезпечення   Розділ 1. Теоретико-методичні аспекти управління фінансовою стійкістю   1.1. Сутність та значення фінансової стійкості підприємства   1.2. Система показників та методи оцінки фінансової стійкості підприємства   1.3. Зміст та завдання управління фінансовою стійкістю підприємства   Розділ 2. Оцінка фінансової стійкості підприємства та управління нею   2.1. Оцінка типу фінансової стійкості та аналіз її показників   2.2. Зміст управління фінансовою стійкістю на підприємстві   Розділ 3. Основні напрямки удосконалення управління фінансовою стійкістю підприємства   3.1. Оптимізація структури капіталу   3.2. Вдосконалення методичних підходів до оцінки фінансової стійкості підприємства
Фінансове забезпечення інвестиційного проєкту підприємства   Розділ 1. Економічна сутність інвестиційного проєкту та джерел його фінансування   1.1. Економічна природа та особливості інвестиційного проєктування. Класифікація інвестиційних проєктів   1.2. Інвестиційні потреби проєкту та залучення коштів на їх фінансування   Розділ 2. Фінансове забезпечення інвестиційного проєкту підприємства   2.1. Оцінка вартості і структури капіталу інвестиційного проєкту   2.2. Фінансові ресурси та інструменти їх залучення до інвестування   Розділ 3. Шляхи активізації інвестиційної діяльності виробників та розширення джерел фінансування інвестиційних процесів в аграрній сфері   3.1. Оптимізація джерел фінансування інвестиційної діяльності   3.2. Напрями вдосконалення методики оцінки ефективності інвестиційної діяльності
Фінансове планування та його роль в управлінні підприємством   Розділ 1. Теоретичні основи фінансового планування   1.1. Зміст, призначення, склад та завдання фінансового планування   1.2. Види фінансового планування та їх характеристика   Розділ 2. Фінансове планування в управлінні підприємством   2.1. Складання і затвердження річного фінансового плану підприємства   2.2. Бюджетування та його роль в процесі фінансового планування   Розділ 3. Шляхи удосконалення фінансового планування в управлінні підприємством   3.1. Розробка фінансового плану підприємства   3.2. Впровадження зарубіжного досвіду фінансового планування

Фінансові індикатори результативності корпорацій у сучасних умовах   Розділ 1. Теоретико-методичні основи оцінювання результативності діяльності корпорацій   1.1. Сучасні підходи до визначення результативності діяльності корпорації   1.2. Фінансові індикатори в системі показників оцінки діяльності корпорації   Розділ 2. Аналіз фінансових індикаторів результативності корпорацій   2.1. Фінансові індикатори результативності корпорацій в умовах асиметрії інформації   2.2. Особливості використання різних груп фінансових індикаторів для оцінки результативності корпорацій   Розділ 3. Удосконалення практичних підходів до оцінки результативності корпорацій у сучасних умовах   3.1. Синхронізація стратегічних цілей корпорацій за допомогою фінансових індикаторів результативності   3.2. Підвищення прозорості корпоративних фінансів як ключова передумова релевантності оцінок результативності корпорацій
Фінансові ризики суб'єктів господарювання та управління ними   Розділ 1. Теоретичні основи управління фінансовими ризиками суб'єктів господарювання   1.1. Сутність та класифікація фінансових ризиків, їх оцінка   1.2. Особливості управління фінансовими ризиками   Розділ 2. Характеристика управління фінансовими ризиками на підприємстві   2.1. Аналіз фінансових ризиків, які впливають на діяльність підприємства   2.2. Стан управління фінансовими ризиками на підприємстві   Розділ 3. Шляхи удосконалення системи управління фінансовими ризиками   3.1. Удосконалення методів оцінки фінансових ризиків   3.2. Стратегія управління фінансовими ризиками підприємства
Фінансування підприємства системі антикризового управління   Розділ 1. Теоретико-методичні аспекти антикризового фінансування підприємства   1.1. Економічна сутність та природа фінансової кризи на підприємстві   1.2. Основні складові системи антикризового управління фінансами та домінанти антикризового фінансування підприємств   Розділ 2. Аналіз джерел та факторів антикризового фінансування підприємства   2.1. Діагностика факторів впливу щодо фінансування підприємства в умовах фінансової кризи   2.2. Оцінка позикового капіталу в умовах антикризового фінансування підприємства   Розділ 3. Шляхи покращення антикризового фінансування підприємств   3.1. Мобілізація внутрішніх резервів фінансування антикризових заходів на підприємстві   3.2. Основні заходи до антикризового фінансування підприємства

ДОДАТОК Д
ПРИКЛАДИ ОФОРМЛЕННЯ БІБЛІОГРАФІЧНОГО ОПИСУ У СПИСКУ
ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ З УРАХУВАННЯМ НАЦІОНАЛЬНОГО
СТАНДАРТУ УКРАЇНИ ДСТУ 8302:2015

<i>Характеристика джерела</i>	<i>Приклад оформлення</i>
Книги: Один автор	1. Бичківський О. О. Міжнародне приватне право : конспект лекцій. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 82 с. 2. Бондаренко В. Г. Немеркнуча слава новітніх запорожців: історія Українського Вільного козацтва на Запоріжжі (1917-1920 рр.). Запоріжжя, 2017. 113 с. 3. Бондаренко В. Г. Український вільнокозацький рух в Україні та на еміграції (1919-1993 рр.) : монографія. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 600 с. 4. Вагіна О. М. Політична етика : навч.-метод. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 102 с. 5. Верлос Н. В. Конституційне право зарубіжних країн : курс лекцій. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 145 с. 6. Горбунова А. В. Управління економічною захищеністю підприємства: теорія і методологія : монографія. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 240 с. 7. Гурська Л. І. Релігієзнавство : навч. посіб. 2-ге вид., перероб. та доп. Київ : ЦУЛ, 2016. 172 с. 8. Дробот О. В. Професійна свідомість керівника : навч. посіб. Київ : Талком, 2016. 340 с.
Два автори	1. Аванесова Н. Е., Марченко О. В. Стратегічне управління підприємством та сучасним містом: теоретико-методичні засади : монографія. Харків : Щедра садиба плюс, 2015. 196 с. 2. Батракова Т. І., Калюжна Ю. В. Банківські операції : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 130 с. 3. Білобровко Т. І., Кожуховська Л. П. Філософія науки й управління освітою : навч.-метод. посіб. Переяслав-Хмельницький, 2015. 166 с. 4. Богма О. С., Кисильова І. Ю. Фінанси : конспект лекцій. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 102 с. 5. Горошкова Л. А., Волков В. П. Виробничий менеджмент : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 131 с. 6. Гура О. І., Гура Т. Є. Психологія управління соціальною організацією : навч. посіб. 2-ге вид., доп. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2015. 212 с.
Три автори	1. Аніловська Г. Я., Марушко Н. С., Стоколоса Т. М. Інформаційні системи і технології у фінансах : навч. посіб. Львів : Магнолія 2006, 2015. 312 с. 2. Городовенко В. В., Макаренков О. Л., Сантос М. М. О. Судові та правоохоронні органи України : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 206 с. 3. Кузнєцов М. А., Фоменко К. І., Кузнєцов О. І. Психічні стани студентів у процесі навчально-пізнавальної діяльності : монографія. Харків : ХНПУ, 2015. 338 с. 4. Якобчук В. П., Богоявленська Ю. В., Тищенко С. В. Історія економіки та економічної думки : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2015. 476 с.
Чотири і більше авторів	1. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України : станом на 10 жовт. 2016 р. / К. І. Беліков та ін.; за заг. ред. О. М. Литвинова. Київ : ЦУЛ, 2016. 528 с.

Характеристика джерела	Приклад оформлення
	2. Бікулов Д. Т., Чкан А. С., Олійник О. М., Маркова С. В. Менеджмент : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 360 с. 3. Операційне числення : навч. посіб. / С. М. Гребенюк та ін. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 88 с. 4. Основи охорони праці : підручник / О. І. Запорожець та ін. 2-ге вид. Київ : ЦУЛ, 2016. 264 с. 5. Клименко М. І., Панасенко Є. В., Стреляєв Ю. М., Ткаченко І. Г. Варіаційне числення та методи оптимізації : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 84 с.
Автор(и) та редактор(и)/упорядники	1. Березенко В. В. PR як сфера наукового знання : монографія / за заг. наук. ред. В. М. Манакіна. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 362 с. 2. Бутко М. П., Неживенко А. П., Пепа Т. В. Економічна психологія : навч. посіб. / за ред. М. П. Бутко. Київ : ЦУЛ, 2016. 232 с. 3. Дахно І. І., Алієва-Барановська В. М. Право інтелектуальної власності : навч. посіб. / за ред. І. І. Дахна. Київ : ЦУЛ, 2015. 560 с.
Без автора	1. 25 років економічному факультету: історія та сьогодення (1991-2016) : ювіл. вип. / під заг. ред. А. В. Череп. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 330 с. 2. Криміналістика : конспект лекцій / за заг. ред. В. І. Галана ; уклад. Ж. В. Удовенко. Київ : ЦУЛ, 2016. 320 с. 3. Миротворення в умовах гібридної війни в Україні : монографія / за ред. М. А. Лепського. Запоріжжя : КСК-Альянс, 2017. 172 с. 4. Міжнародні економічні відносини : навч. посіб. / за ред.: С. О. Якубовського, Ю. О. Ніколаєва. Одеса : ОНУ, 2015. 306 с. 5. Науково-практичний коментар Бюджетного кодексу України / за заг. ред. Т. А. Латковської. Київ : ЦУЛ, 2017. 176 с. 6. Службове право: витоки, сучасність та перспективи розвитку / за ред.: Т. О. Коломoeць, В. К. Колпакова. Запоріжжя, 2017. 328 с. 7. Сучасне суспільство: філософсько-правове дослідження актуальних проблем : монографія / за ред. О. Г. Данильяна. Харків : Право, 2016. 488 с. 8. Адміністративно-правова освіта у персоналіях : довід. / за заг. ред.: Т. О. Коломoeць, В. К. Колпакова. Київ : Ін Юре, 2015. 352 с. 9. Підготовка докторів філософії (PhD) в умовах реформування вищої освіти : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 5-6 жовт. 2017 р. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 216 с. 10. Країни пострадянського простору: виклики модернізації : зб. наук. пр. / редкол.: П. М. Рудяков (відп. ред.) та ін. Київ : Ін-т всесвітньої історії НАН України, 2016. 306 с. 11. Антологія української літературно-критичної думки першої половини ХХ століття / упоряд. В. Агеєва. Київ : Смолоскип, 2016. 904 с.
Багатотомні видання	1. Енциклопедія Сучасної України / редкол.: І. М. Дзюба та ін. Київ : САМ, 2016. Т. 17. 712 с. 2. Правова система України: історія, стан та перспективи : у 5 т. / Акад. прав. наук України. Харків : Право, 2009. Т. 2 : Конституційні засади правової системи України і проблеми її вдосконалення / заг. ред. Ю. П. Битяк. 576 с.
Реферати дисертацій	1. Бондар О. Г. Земля як об'єкт права власності за земельним законодавством України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.06. Київ, 2005. 20 с.

Характеристика джерела	Приклад оформлення
	2. Гнатенко Н. Г. Групи інтересів у Верховній Раді України: сутність і роль у формуванні державної політики : автореф. дис. ... канд. політ. наук : 23.00.02. Київ, 2017. 20 с. 3. Кулініч О. О. Право людини і громадянина на освіту в Україні та конституційно-правовий механізм його реалізації : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.02. Маріуполь, 2015. 20 с.
Дисертації	1. Авдєєва О. С. Міжконфесійні відносини у Північному Приазов'ї (кінець XVIII - початок XX ст.): дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Запорізький національний університет. Запоріжжя, 2016. 301 с. 2. Левчук С. А. Матриці Гріна рівнянь і систем еліптичного типу для дослідження статичного деформування складених тіл : дис. ... канд. фіз.-мат. наук : 01.02.04. Запоріжжя, 2002. 150 с. 3. Вініченко О. М. Система динамічного контролю соціально-економічного розвитку промислового підприємства : дис. ... д-ра екон. наук : 08.00.04. Дніпро, 2017. 424 с.
Законодавчі та нормативні документи	1. Конституція України : офіц. текст. Київ : КМ, 2013. 96 с. 2. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. <i>Голос України</i>. 2017. 27 верес. (№ 178-179). С. 10–22. 3. Повітряний кодекс України : Закон України від 19.05.2011 р. № 3393-VI. <i>Відомості Верховної Ради України</i>. 2011. № 48-49. Ст. 536. 4. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. Дата оновлення: 28.09.2017. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18 (дата звернення: 15.11.2017). 5. Деякі питання стипендіального забезпечення : Постанова Кабінету Міністрів України від 28.12.2016 р. № 1050. <i>Офіційний вісник України</i>. 2017. № 4. С. 530–543. 6. Про Концепцію вдосконалення інформування громадськості з питань євроатлантичної інтеграції України на 2017-2020 роки : Указ Президента України від 21.02.2017 р. № 43/2017. <i>Урядовий кур'єр</i>. 2017. 23 лют. (№ 35). С. 10. 7. Про затвердження Вимог до оформлення дисертації : наказ Міністерства освіти і науки від 12.01.2017 р. № 40. <i>Офіційний вісник України</i>. 2017. № 20. С. 136–141. 8. Інструкція щодо заповнення особової картки державного службовця : затв. наказом Нац. агентства України з питань Держ. служби від 05.08.2016 р. № 156. <i>Баланс-бюджет</i>. 2016. 19 верес. (№ 38). С. 15–16.
Архівні документи	1. Лист Голови Спілки «Чорнобиль» Г. Ф. Лепіна на ім'я Голови Ради Міністрів УРСР В. А. Масола щодо реєстрації Статуту Спілки та сторінки Статуту. 14 грудня 1989 р. <i>ЦДАГО України</i> (Центр. держ. архів громад. об'єднань України). Ф. 1. Оп. 32. Спр. 2612. Арк. 63, 64 зв., 71. 2. Матеріали Ради Народних комісарів Української Народної Республіки. <i>ЦДАВО України</i> (Центр. держ. архів вищ. органів влади та упр. України). Ф. 1061. Оп. 1. Спр. 8–12. Копія; Ф. 1063. Оп. 3. Спр. 1–3. 3. Наукове товариство ім. Шевченка. <i>Львів. наук. б-ка ім. В. Стефаника НАН України</i>. Ф. 1. Оп. 1. Спр. 78. Арк. 1–7.
Патенти	1. Люмінісцентний матеріал: пат. 25742 Україна: МПК6 C09K11/00, G01T1/28, G21H3/00. № 200701472; заявл. 12.02.07; опубл. 27.08.07, Бюл. № 13. 4 с.

Характеристика джерела	Приклад оформлення
	2. Спосіб лікування синдрому дефіциту уваги та гіперактивності у дітей: пат. 76509 Україна. № 2004042416; заявл. 01.04.2004; опубл. 01.08.2006, Бюл. № 8 (кн. 1). 120 с.
Препринти	1. Панасюк М. І., Скорбун А. Д., Сплошной Б. М. Про точність визначення активності твердих радіоактивних відходів гамма-методами. Чорнобиль : Ін-т з проблем безпеки АЕС НАН України, 2006. 7, [1] с. (Препринт. НАН України, Ін-т проблем безпеки АЕС; 06-1).
Стандарти	1. ДСТУ 7152:2010. Видання. Оформлення публікацій у журналах і збірниках. [Чинний від 2010-02-18]. Вид. офіц. Київ, 2010. 16 с. (Інформація та документація). 2. ДСТУ ISO 6107-1:2004. Якість води. Словник термінів. Частина 1 (ISO 6107-1:1996, IDT). [Чинний від 2005-04-01]. Вид. офіц. Київ : Держспоживстандарт України, 2006. 181 с. 3. ДСТУ 3582:2013. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила (ISO 4:1984, NEQ; ISO 832:1994, NEQ). [На заміну ДСТУ3582-97; чинний від 2013-08-22]. Вид. офіц. Київ : Мінекономрозвитку України, 2014. 15 с. (Інформація та документація).
Каталоги	1. Історико-правова спадщина України : кат. вист. / Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка; уклад.: Л. І. Романова, О. В. Земляніщина. Харків, 1996. 64 с. 2. Пам'ятки історії та мистецтва Львівської області : кат.-довід. / авт.-упоряд.: М. Зобків та ін. ; Упр. культури Львів. облдержадмін., Львів. іст. музей. Львів : Новий час, 2003. 160 с.
Бібліографічні покажчики	1. Боротьба з корупцією: нагальна проблема сучасності : бібліогр. покажч. Вип. 2 / уклад.: О. В. Левчук, відп. за вип. Н. М. Чала ; Запорізький національний університет. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 60 с. 2. Микола Лукаш : біобібліогр. покажч. / уклад. В. Савчин. Львів : Вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2003. 356 с. (Українська біобібліографія ; ч. 10). 3. Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича в незалежній Україні : бібліогр. покажч. / уклад.: Н. М. Загородна та ін.; наук. ред. Т. В. Марусик; відп. за вип. М. Б. Зушман. Чернівці : Чернівецький національний університет, 2015. 512 с. (До 140-річчя від дня заснування). 4. Лисодєд О. В. Бібліографічний довідник з кримінології (1992-2002) / ред. О. Г. Кальман. Харків : Одисей, 2003. 128 с. 5. Яценко О. М., Любовець Н. І. Українські персональні бібліографічні покажчики (1856-2013). Київ : Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського, 2015. 472 с. (Джерела української біографістики ; вип. 3).
Частина видання: книги	1. Коломоєць Т. О. Адміністративна деліктологія та адміністративна деліктність. <i>Адміністративне право України</i> : підручник / за заг. ред. Т. О. Коломоєць. Київ, 2009. С. 195–197. 2. Алексєєв В. М. Правовий статус людини та його реалізація у взаємовідносинах держави та суспільства в державному управлінні в Україні. <i>Теоретичні засади взаємовідносин держави та суспільства в управлінні</i> : монографія. Чернівці, 2012. С. 151–169.
Частина видання: матеріалів	1. Антонович М. Жертви геноцидів першої половини ХХ століття: порівняльно-правовий аналіз. <i>Голодомор 1932-1933 років: втрати</i>

Характеристика джерела	Приклад оформлення
конференцій (тези, доповіді)	української нації : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 4 жовт. 2016 р. Київ, 2017. С. 133–136. 2. Анциперова І. І. Історико-правовий аспект акту про бюджет. <i>Дослідження проблем права в Україні очима молодих вчених</i> : тези доп. всеукр. наук.-практ. конф. (м. Запоріжжя, 24 квіт. 2014 р.). Запоріжжя, 2014. С. 134–137. 3. Микитів Г. В., Кондратенко Ю. Позатекстові елементи як засіб формування медіакультури читачів науково-популярних журналів. <i>Актуальні проблеми медіаосвіти в Україні та світі</i> : зб. тез доп. міжнар. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 3-4 берез. 2016 р. Запоріжжя, 2016. С. 50–53. 4. Соколова Ю. Особливості впровадження проблемного навчання хімії в старшій профільній школі. <i>Актуальні проблеми та перспективи розвитку медичних, фармацевтичних та природничих наук</i> : матеріали III регіон. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 29 листоп. 2014 р. Запоріжжя, 2014. С. 211–212.
Частина видання: довідкового видання	1. Кучеренко І. М. Право державної власності. <i>Великий енциклопедичний юридичний словник</i> / ред. Ю. С. Шемшученко. Київ, 2007. С. 673. 2. Пирожкова Ю. В. Благодійна організація. <i>Адміністративне право України</i> : словник термінів / за ред.: Т. О. Коломоєць, В. К. Колпакова. Київ, 2014. С. 54–55. 3. Сірий М. І. Судова влада. <i>Юридична енциклопедія</i>. Київ, 2003. Т. 5. С. 699.
Частина видання: продовжуваного видання	1. Коломоєць Т. О. Оцінні поняття в адміністративному законодавстві України: реалії та перспективи формулювання їх застосування. <i>Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки</i>. Запоріжжя, 2017. № 1. С. 36–46. 2. Левчук С. А., Хмельницький А. А. Дослідження статичного деформування складених циліндричних оболонок за допомогою матриць типу Гріна. <i>Вісник Запорізького національного університету. Фізико-математичні науки</i>. Запоріжжя, 2015. № 3. С. 153–159. 3. Левчук С. А., Рак Л. О., Хмельницький А. А. Моделювання статичного деформування складеної конструкції з двох пластин за допомогою матриць типу Гріна. <i>Проблеми обчислювальної механіки і міцності конструкцій</i>. Дніпропетровськ, 2012. Вип. 19. С. 212–218. 4. Тарасов О. В. Міжнародна правосуб'єктність людини в практиці Нюрнберзького трибуналу. <i>Проблеми законності</i>. Харків, 2011. Вип. 115. С. 200–206.
Частина видання: періодичного видання (журналу, газети)	1. Кулініч О. О. Право на освіту в системі конституційних прав людини і громадянина та його гарантії. <i>Часопис Київського університету права</i>. 2007. № 4. С. 88–92. 2. Коломоєць Т., Колпаков В. Сучасна парадигма адміністративного права: генеза і поняття. <i>Право України</i>. 2017. № 5. С. 71–79. 3. Коваль Л. Плюси і мінуси дистанційної роботи. <i>Урядовий кур'єр</i>. 2017. 1 листоп. (№ 205). С. 5. 4. Біленчук П., Обіход Т. Небезпеки ядерної злочинності: аналіз вітчизняного і міжнародного законодавства. <i>Юридичний вісник України</i>. 2017. 20-26 жовт. (№ 42). С. 14–15.

Характеристика джерела	Приклад оформлення
	5. Bletska D. I., Glukhov K. E., Frolova V. V. Electronic structure of 2H-SnSe ₂ : ab initio modeling and comparison with experiment. <i>Semiconductor Physics Quantum Electronics & Optoelectronics</i> . 2016. Vol. 19, No 1. P. 98–108.
Електронні ресурси	1. Влада очима історії : фотовиставка. URL: http://www.kmu.gov.ua/control/uk/photogallery/gallery?galleryId=15725757 & (дата звернення: 15.11.2022). 2. Шараєва А. А. Принципи державної служби за законодавством України. <i>Юридичний науковий електронний журнал</i>. 2017. № 5. С. 115–118. URL: http://lsey.org.ua/5_2017/32.pdf. 3. Ганзенко О. О. Основні напрями подолання правового нігілізму в Україні. <i>Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки</i>. Запоріжжя, 2015. № 3. – С. 20–27. – URL: http://ebooks.znu.edu.ua/files/Fakhovivydannya/vznu/juridichni/VestUr2015v3/5.pdf. (дата звернення: 15.11.2022). 4. Яцків Я. С., Маліцький Б. А., Бублик С. Г. Трансформація наукової системи України протягом 90-х років XX століття: період переходу до ринку. <i>Наука та інновації</i>. 2016. Т. 12, № 6. С. 6–14. DOI: https://doi.org/10.15407/scin12.06.006.

ДОДАТОК Е

НОРМО-КОНТРОЛЬ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ

здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою
Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
спеціальності 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий
ринок

Зміст записів	Норма
Організаційні вимоги	
1. Дата затвердження теми кафедрою	Не пізніше перших двох місяців першого семестру першого року навчання.
2. Затвердження завдання і узгодження плану роботи	Протягом місяця після затвердження теми кафедрою
3. Затвердження теми наказом ректора	Не пізніше ніж за два місяці до початку захистів кваліфікаційних робіт.
4. Відповідність теми профілю спеціальності	Дотримання тематики запропонованої в методичних рекомендаціях та оформлення згідно з вимогами нормо-контролю.
Технічні вимоги	
1. Оформлення роботи	Брошування в тверду обкладинку.
2. Обсяг роботи, сторінок: (без врахування розділу «Список використаних джерел»)	
54-60	
3. Зміст роботи (приблизний обсяг в сторінках):	
Вступ	3
Розділ 1. (теоретичний)	12-15
Розділ 2. (аналітичний)	20-25
Розділ 3. (прикладний; проєктна частина)	12-15
Висновки	2-4
Список використаних джерел (60-70 джерел)	
На окремому аркуші – слово «Додатки». Додатки оформляють як продовження кваліфікаційної роботи у порядку появи посилань у тексті роботи. Додатки слід позначати великими літерами української абетки за винятком літер: Г, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ь. При цьому посередині рядка малими літерами з першої великої друкується слово «Додаток ____» і велика літера, що позначає додаток. Кожний додаток за необхідності може бути розділений на декілька складових елементів. У цьому разі перед кожним номером ставлять позначення додатку (літеру) і крапку. <i>Наприклад:</i> комплект фінансової звітності за рік, який складається з окремих документів нумерується: Додаток А.1 – «Баланс» Додаток А.2 – «Звіт про фінансові результати» Додаток А.3 – «Звіт про рух грошових коштів» і т.д. Якщо фінансова звітність – один документ, то на першій сторінці підписується: Додаток А, а на решті сторінок додатку пишеться – Продовження додатку А. Рекомендується: не включати до додатків первинну та іншу документацію, що безпосередньо не використовується в процесі дослідження.	

4. Оформлення тексту:

Заголовки структурних частин кваліфікаційної роботи «ЗМІСТ», «ВСТУП», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ» друкують великими літерами, **жирним шрифтом**, по центру рядка. Номер розділу ставлять після слова РОЗДІЛ (**жирним шрифтом**), після номера крапку не ставлять, потім з нового рядка друкують заголовок розділу. Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами (крім першої великої) **жирним шрифтом**, з абзацного відступу в підбір до тексту. Крапку в кінці заголовка не ставлять.

Відстань між назвою структурної частини та назвою підрозділу має становити **один рядок**. Відстань між заголовком і текстом має становити **один рядок**, попереднім текстом і наступним заголовком має бути **два рядки**. Відстань між рядками заголовка приймають такою, як у тексті.

Кожну структурну частину кваліфікаційної роботи треба починати з нової сторінки, але остання сторінка розділу повинна бути заповнена не менше ніж на половину.

По тексті роботи не допускаються скорочення слів, за винятком загальноприйнятих.

Не використовувати в тексті виділення **жирним шрифтом** (крім структурних елементів вступу, назв розділів, підрозділів та таблиць) і *курсивом* (крім слова «Таблиця» і «Продовж. табл.»).

Загальноприйняті скорочення «грн», «млн» наводяться без крапки (за винятком кінця речення).

При згадуванні прізвищ науковців:

- у тексті – спочатку наводяться ініціали;

- у списку використаних джерел – згідно з чинними вимогами (між ініціалами ставиться пробіл): Ф. Ф. Бутинець, В. О. Шевчук.

5. Шрифт для комп'ютерної верстки тексту роботи	14 (для таблиць рекомендовано 12)
6. Інтервал	1,5 (для таблиць рекомендовано 1,0)
7. Кількість рядків на сторінці	до 30

8. Поля на сторінці (не менше)

Верхнє – 20 мм, Нижнє – 20 мм, Ліворуч – 30 мм, праворуч – 10 мм

9. Нумерація сторінок цифрою	Правий верхній кут без рисок і крапок
10. Початок нумерації	Зі змісту роботи цифрою 4

11. Оформлення таблиць	Нумерація – послідовно за кожним розділом: 2.1; 2.2; і т.д. Розміщення – праворуч на сторінці над назвою таблиці, незалежно від орієнтації сторінки. Нумерують таблицю один раз над першою її частиною. При цьому слово <i>таблиця</i> пишеться <i>курсивом</i> і ставиться її номер, вкінці номера крапка не ставиться. Над іншими частинами (в разі переносу на другу сторінку) пишуть слова «Продовж. табл.» і вказують номер таблиці, а також наводять додатковий рядок з номерами граф таблиці. Назву таблиці наводять по центру рядка з великої літери жирним шрифтом, в кінці назви таблиці крапку не ставлять. Заголовки граф повинні починатися з великих літер, підзаголовки з малих літер. Графу з порядковими номерами рядків до таблиці включати не треба Таблицю відокремлюють від подальшого тексту роботи вільним рядком

12. Оформлення рисунків (схем)	Нумерація – послідовно за кожним розділом (внизу) під рисунком (схемою): 2.1; 2.2; 2.3 і т.д. малими літерами (крім першої великої) по центру рядка, в кінці назви рисунку крапку не ставлять.

	<i>Наприклад:</i> Рис. 1.1. Назва... Рисунок відокремлюють від подальшого тексту роботи вільним рядком
13. Оформлення формул	Нумерація – послідовно за кожним розділом в круглих дужках біля правого поля сторінки без крапок від формули до її номера. Громіздкі формули розміщують на окремих рядках. Це стосується і всіх нумерованих формул. Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів слід подавати безпосередньо під формулою в тій послідовності в якій вони наведені у формулі. Значення кожного символу і числового коефіцієнту треба подавати з нового рядка. Перший рядок пояснення починають зі слова «де» без двокрапки. У кінці формул і в тексті перед ними розділові знаки ставлять відповідно до правил пунктуації <i>Наприклад:</i> $ОП = ВД - ВВ - А,$ (2.1) де ОП – оподатковуваний прибуток, ВД – валові доходи; ВВ – валові витрати; А – амортизаційні відрахування. Нумерувати слід лише ті формули, на які є посилення в наступному тексті. Інші нумерувати не рекомендується.
14. Загальні правила цитування та посилання на використані джерела	
Посилання в тексті на таблиці	На всі таблиці кваліфікаційної (дипломної) роботи повинні бути посилання в тексті, при цьому слово «таблиця» в тексті пишуть скорочено. <i>Наприклад:</i> «... у табл. 1.2». При повторних посиланнях на таблиці треба вказувати скорочено слово «дивись». <i>Наприклад:</i> «див. табл. 1.2».
Посилання в тексті на ілюстрації	Вказують порядковим номером ілюстрації в роботі. <i>Наприклад:</i> «рис. 1.2». При цьому доцільно використовувати звороти типу: «... як це видно з рис. 1.2», або «... як це показано на рис. 1.2» Ілюстрації в кваліфікаційній (дипломній) роботі повинні бути: по тексту – чорним по білому, в додатках та ілюстративному матеріалі – можливо кольорові
Одночасно можливим є посилання на таблиці та ілюстрації у вигляді виразу в круглих дужках. <i>Наприклад:</i> (табл. 1.2), (рис. 2.4)	
Посилання в тексті на формули	Вказують порядковим номером формули в роботі. <i>Наприклад:</i> « у формулі (2.1)».
Посилання в тексті на використані джерела	Зазначається порядковим номером за переліком посилань, в квадратних дужках <i>Наприклад:</i> «... у працях [10-14]....», або [15, с. 45-46] (якщо в тексті вказана дослівно теза чи якісь показники)

Технологічні вимоги	
1. Комплект роботи	
1. Пояснювальна записка (титульна сторінка). 2. Завдання. 3. Зміст. 4. Текст роботи. 5. Додатки. 6. Ксерокопії авторських наукових публікацій.	
Не підшиваються: 1. Рецензія. 2. Замовлення (за наявності) 3. Відгук з підприємства (за наявності) 4. Подання голові ЕК щодо захисту кваліфікаційної роботи. 5. Реферат. 6. Звіт на наявність текстових запозичень.	
2. Термін виконання роботи	В терміни, визначені в індивідуальному завданні та календарному графіку.
3. Дата і місце підпису роботи автором	На завданні (при його отриманні) та на останній сторінці основного тексту роботи (перед додатками)
4. Підписи погодження:	На завданні: 1. Наукового керівника. 2. Завідувача кафедри. На поданні Голові ЕК щодо захисту кваліфікаційної роботи: 1. Наукового керівника. 2. Відповідального за нормо-контроль. 3. Завідувача кафедри. 4. Методиста (секретаря) деканату. 5. Декана факультету.
5. Допуск до захисту	1. Завідувач кафедри – після попереднього захисту та доопрацювання роботи (при потребі). 2. Декан – на дату захисту або напередодні.
6. Вимоги до вступу роботи	
У вступі виділити жирним шрифтом за окремими абзацами: Актуальність теми; Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами; Мета і завдання дослідження; Предмет і об'єкт дослідження; Методи дослідження; Інформаційна база; Наукова новизна та практичне значення одержаних результатів; Особистий внесок здобувача; Апробація результатів дослідження; Публікації; Структура та обсяг кваліфікаційної роботи. При цьому жирним шрифтом виділяється лише означені фрази. <i>Наприклад: Актуальність теми. ....</i>	
7. Вимоги до змісту першого розділу	
Науково-теоретичне обґрунтування теми дослідження з посиланням на використані положення наукових праць вітчизняних та зарубіжних вчених, а також відповідний нормативний матеріал.	
8. Вимоги до змісту другого розділу	
Аналітичні дослідження відповідно до обраної теми на матеріалах бази дослідження з обов'язковою короткою її фінансово-економічною характеристикою (<i>обсяг – 3-5 ст., розміщення – на початку параграфу 2.1, табличний матеріал – розміщено в додатках</i>).	

<i>В аналізі використати різноманітні прийоми та методи наукових досліджень (порівняння, моделювання, аналізу та синтезу, прогнозування тощо)</i>	
9. Вимоги до змісту третього розділу	
З вичерпною повнотою викладають результати досліджень автора з висвітленням того нового, що він вносить у розроблення проблеми.	
10. Вимоги до висновків роботи	
Висновки – узагальнення результатів дослідження за розділами – першим, другим, та третім. Крім того навести обґрунтовані за змістом пропозиції.	
11. Вимоги до подання списку використаних джерел	
<i>Черговість подачі використаних джерел</i>	<i>Приклади оформлення списку використаних джерел</i>
<i>В алфавітному порядку прізвищ авторів або заголовків</i>	<i>Згідно з чинними Правилами оформлення бібліографічного опису у списку джерел, що запроваджені ДСТУ 8302:2015 Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання</i>
<i>Використані джерела повинні відповідати періоду досліджень</i>	
12. Вимоги до змісту відгуку керівника	Є складовою частиною подання голові ЕК, виконується у визначеній формі в друкованому вигляді та закінчується пропозицією (рекомендацією) допуску до захисту перед ЕК
13. Вимоги до змісту відгуку підприємства	Визначеної форми у друкованому вигляді і закінчується пропозицією (рекомендацією) допуску до захисту перед ЕК
14. Вимоги до призначення рецензентів	Пропонується здобувачем вищої освіти, який подає інформацію про нього до попереднього захисту на кафедрі, відповідальному з нормо-контролю, або призначається розпорядженням декана факультету
15. Вимоги до змісту рецензії	Рекомендованої форми у друкованому вигляді з вказанням недоліків по змісту та оформленню роботи, ступінь розкриття теми. Закінчується пропозицією рекомендувати роботу до захисту перед ЕК, присвоїти відповідну кваліфікацію: «Магістр фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку» та зазначається пропонована рецензентом оцінка.
15. Подання роботи на кафедру для нормо-контролю	Робота подається у завершеному вигляді відповідно до графіку, за умови наявності: - належно оформлених супровідних документів, - підпису наукового керівника.
РЕКОМЕНДАЦІЇ ПО ПІДГОТОВЦІ ДО ЗАХИСТУ	
ДОПОВІДЬ	Стисло та лаконічно наводяться результати досліджень проілюстровані роздатковим матеріалом.
ІЛЮСТРАТИВНИЙ МАТЕРІАЛ	Комплект ілюстративного матеріалу на титульній сторінці погоджується науковим керівником (фіксується підписом під прізвищем здобувача вищої освіти). Ілюстративний матеріал повинен ілюструвати результати досліджень в рамках кожного розділу. Нумерація таблиць та рисунків – наскрізна. <i>Наприклад:</i> Таблиця 1, Таблиця 2, Рис. 1, Рис. 2
РЕФЕРАТ	Реферат має ґрунтовно розкривати зміст кваліфікаційної роботи, однак, у ньому не повинно бути надмірних подробиць, з такою інформації, якої немає в роботі. Структура реферату складається із розділів: «Основний зміст», «Висновки», «Список опублікованих праць за темою кваліфікаційної роботи» й анотацій українською та однією з іноземних мов (переважно – англійською).

ДОДАТОК Ж

**ЗРАЗОК ТИТУЛЬНОГО АРКУША РЕФЕРАТУ
ТА МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО НЬОГО**

**ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ОБЛІКУ ТА ФІНАНСІВ**

підпис

Антонов Петро Іванович

УДК ____

**ФІНАНСОВІ ВІДНОСИНИ СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ З ДЕРЖАВНИМИ ФІСКАЛЬНИМИ ОРГАНАМИ
ТА НАПРЯМИ ЇХ УДОСКОНАЛЕННЯ**

освітньо-професійна програма Фінанси, банківська справа, страхування та
фондовий ринок
спеціальність 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

Реферат

*кваліфікаційної роботи на здобуття
кваліфікації магістра фінансів, банківської справи, страхування та фондового
ринку*

Полтава 202_

Кваліфікаційною роботою є рукопис

Робота виконана на кафедрі фінансів, банківської справи та страхування факультету обліку та фінансів Полтавського державного аграрного університету

*Науковий керівник   **Аранчій Валентина**, к.е.н., професор
Полтавський державний аграрний університет,
професор кафедри фінансів, банківської справи та
страхування*

*Рецензент   **Яріш Олена** к.е.н., доцент
Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і торгівлі»
завідувач кафедри фінансів та банківської справи*

*Захист відбудеться «___» _____ 20__ р. о ___ годині на засіданні
Екзаменаційної комісії у ПДАУ за адресою: 36003, м. Полтава, вул. Сковороди,
1/3, навчальний корпус __, аудиторія № ____.*

*Відповідальний за
нормо-контроль*

Олександр БЕЗКРОВНИЙ

Кваліфікаційна робота складається з вступу, трьох розділів, висновків, додатків, списку використаних джерел, що нараховує 69 найменувань, містить 14 таблиць, 9 рисунків, 11 додатків. Основний зміст кваліфікаційної роботи викладено на 57 сторінках друкованого тексту (вказується обсяг роботи без списку використаних джерел).

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ

У **вступі** обґрунтовано актуальність теми кваліфікаційної роботи, відображено мету, основні завдання, об'єкт і предмет дослідження, розкрито наукову новизну та практичне значення, наведено дані про апробацію одержаних результатів.

У першому розділі **«Теоретичні основи економічної ефективності використання основних засобів»** – вказується анотативно перелік завдань вирішених у теоретичному аспекті.

Приклад.

Досліджено трактування понять «основні фонди», «основні засоби», «знос», поглиблено класифікацію основних засобів із врахуванням особливостей сільськогосподарських підприємств для підвищення ефективності управління ними, досліджено документацію, методологічні підходи щодо обліку та аналізу основних засобів.

Далі наводиться стислий виклад ходу та результатів досліджень, виконаних у межах першого розділу та належною ілюстрацією засобами унаочнення.

Приклад

За результатами дослідження встановлено, головним джерелом відтворення основних засобів є амортизаційні відрахування і прибуток. Саме завдяки їм підприємство може здійснювати не лише просте, а й розширене відтворення цього ресурсу. Прийнято вважати, що амортизаційні відрахування є джерелом здійснення простого відтворення основних засобів. Проте вони нерідко можуть стати і джерелом розширеного відтворення у випадках, коли підприємству ще немає потреби замінювати працюючі основні засоби, а отримані суми амортизаційних відрахувань завдяки введенню прискореної амортизації є досить значними і можуть бути використані для придбання додаткової кількості основних засобів.

І так далі...

Аналогічним чином наводиться стисла і максимально конкретизована характеристика проведеного дослідження в рамках другого та третього розділів кваліфікаційної роботи. При цьому схеми тощо) можливим є наведення окремої інформації у формі таблиці або ілюстрації (рисунку, графіка,

ВИСНОВКИ

Висновки мають відповідати тільки тому матеріалу, що викладений у роботі. Формують висновки наприкінці роботи як підсумковий матеріал у вигляді окремих тез. Їх подають в гранично-стислому викладі. Але й при цьому слід дотримуватися принципу: у висновках слід йти від конкретних до більш загальних і важливих положень.

Закінчення (загальні висновки) не повинно повторювати проміжні узагальнення з розділів. Висновки доцільно виконати незначним обсягом за

кількістю сторінок, але місткими за інформаційним наповненням. Якісно сформований висновок характеризується тим, що особа, яка не знайома з дослідженнями, прочитавши його, може представити якісну сутність даної роботи (без її методичних і конкретних кількісних аспектів) і зробити висновки про можливі напрями подальших досліджень.

Виклад матеріалу висновків доцільно почати з короткого ємкого абзацу, що підкреслить актуальність теми роботи. Далі слід навести речення переходу до пунктів висновків, що послідовно сформульовані за структурними елементами плану.

Приклад.

Проведені дослідження щодо методологічних та організаційних засад наявності та руху основних засобів на підприємстві дають змогу зробити ряд висновків та пропозицій:

- 1.
- 2.
- 3.

Пункти висновків доцільно формулювати за структурою: «Суть проблемного питання та процедура дослідження, що його виявила → результат дослідження»

Приклад.

«... Дослідження засад класифікації основних засобів виявило потребу у її удосконаленні. Основною класифікаційною ознакою є цільове призначення, згідно з якою основні засоби поділяють на дві групи: активна та пасивна частина. З метою поліпшення управління основними засобами їх класифікацію слід доповнити новою ознакою за ступенем зношеності, що забезпечить більш якісну й оперативну інформацію про їх функціональну придатність».

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

1. Антонов П. І. Амортизація основних засобів після їх переоцінки. *Школа бухгалтера*. 2024. № 3. С. 11-15.

2. Антонов П. І. Амортизаційні відрахування як джерело фінансового забезпечення відтворення основних засобів у сільському господарстві. *Економіка та суспільство*. 2023. № 7. С. 90-96.

Анотації

Антонов П. І. Облік виробничих запасів у сільськогосподарських підприємствах. – Рукопис.

Кваліфікаційна робота на здобуття кваліфікації «Магістр фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку» за освітньо-професійною програмою Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок спеціальності 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок. – Полтавський державний аграрний університет, Полтава, 20__.

Кваліфікацій робота присвячена дослідженню теоретичного та практичного аспектів організації та методики бухгалтерського обліку

виробничих запасів і розробці перспективних напрямків їх удосконалення для сільськогосподарських підприємств.

У результаті дослідження уточнено категорії «запаси», «виробничі запаси», «товарно-виробничі запаси», розроблено форми первинних документів, що відображають рух виробничих запасів, які спрощують їх облік і посилюють контроль; проведено оцінку сучасного стану нормативно-правового регулювання стану та використання виробничих запасів, запропоновано класифікацію виробничих запасів для сільськогосподарських підприємств, яка створює умови для ефективної системи їх бухгалтерського обліку.

Ключові слова: виробничі запаси, товарно-виробничі запаси, бухгалтерський облік, оцінка, облікова політика, звітність, управління запасами.

Antonov P. I. Stocks accounting in agricultural firms. – Manuscript.

...

ДОДАТОК 3

ЗРАЗОК ТИТУЛЬНОГО ЛИСТА ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ОБЛІКУ ТА ФІНАНСІВ
КАФЕДРА ФІНАНСІВ, БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ ТА СТРАХУВАННЯ

ІЛЮСТРАТИВНИЙ МАТЕРІАЛ
до доповіді кваліфікаційної роботи

на тему _____
(тема кваліфікаційної роботи)

виконану на матеріалах _____
(назва та місце розташування бази дослідження)

Виконав: здобувач вищої освіти
за освітньо-професійною програмою
Фінанси, банківська справа, страхування та
фондовий ринок
другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціальності 072 Фінанси, банківська
справа, страхування та фондовий ринок
групи _____

Власне ім'я та Прізвище здобувача вищої освіти
Керівник: _____
Науковий ступінь, вчене звання, посада,
Власне ім'я та Прізвище керівника

Полтава 20__